

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไรของ
บริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทย

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต
คณะบัญชี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต
ปีการศึกษา 2565

**FACTORS INFLUENCING PROFITABILITY OF NON-LIFE INSURANCE
COMPANIES IN THAILAND**

BY

AMARAPRON BOVONTUMMATAT

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF ACCOUNTANCY
FACULTY OF ACCOUNTANCY**

GRADUATE SCHOOL, RANGSIT UNIVERSITY

ACADEMIC YEAR 2022

วิทยานิพนธ์เรื่อง

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไรของ
บริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทย

โดย

อมราพร บวรธรรมทัศน์

ได้รับการพิจารณาให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยรังสิต

ปีการศึกษา 2565

รศ. ดร.พนรัตน์ ปานมณี
ประธานกรรมการสอบ

ดร.ภัทรณัชชา โชติคุณากิตติ
กรรมการ

ผศ. ดร.คณิตศร เทอดเผ่าพงศ์
กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษา

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(ผศ. ร.ต.หญิง ดร.วรรณิ์ สุขสาตร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

7 มิถุนายน 2566

Thesis entitled

**FACTORS INFLUENCING PROFITABILITY OF NON-LIFE INSURANCE
COMPANIES IN THAILAND**

by

AMARAPRON BOVONTUMMATAT

was submitted in partial fulfillment of the requirements
for the degree of Master of Accountancy

Rangsit University
Academic Year 2022

Assoc. Prof. Panarat Panmanee, Ph.D.
Examination Committee Chairperson

Phatnatcha Chotkunakitti, D.B.A.
Member

Asst. Prof. Kanitsorn Terdpaopong, Ph.D.
Member and Advisor

Approved by Graduate School

(Asst.Prof.Plт.Off. Vannee Sooksatra, D.Eng.)

Dean of Graduate School

June 7, 2023

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้เป็นอย่างดีและสมบูรณ์ เนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์จาก ผศ.ดร.คณิตสร เทอดเผ่าพงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ให้ความเอาใจใส่ช่วยเหลือ และคอยให้คำปรึกษา แนะนำเป็นอย่างดีมาโดยตลอด

ขอขอบคุณครอบครัว เพื่อนๆ และพี่ๆ ที่ Mazars ที่ให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และ คอยให้คำปรึกษาที่ดีตลอดมา

อมราพร บวรธรรมทัศน์
ผู้วิจัย

6105209 : อมราพร บวรธรรมทัศน์
 ชื่อวิทยานิพนธ์ : ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทประกัน
 วิทยาศาสตร์ในประเทศไทย
 หลักสูตร : บัญชีมหาบัณฑิต
 อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.คณิตศร เทอดเผ่าพงศ์

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการทำกำไรผ่านอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทประกันวิทยาศาสตร์ในประเทศไทย มีตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยดังต่อไปนี้ ขนาดของบริษัทประกันวิทยาศาสตร์ อายุของบริษัทประกันวิทยาศาสตร์ อัตราส่วนโครงสร้างทางการเงิน อัตราส่วนค่าสินไหมทดแทน อัตราส่วนเงินกองทุนทั้งหมดต่อสินทรัพย์เสี่ยง อัตราการเติบโตของเบี้ยประกันภัยรับ ส่วนแบ่งทางการตลาด และ สถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 ข้อมูลที่นำมาใช้เป็นข้อมูลทางการเงินตั้งแต่ปี พ.ศ. 2560 - 2564 วิเคราะห์โดยใช้วิธีการถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษาพบว่า ขนาดของบริษัทมีผลกระทบในทิศทางเดียวกับอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนโครงสร้างทางการเงินผลกระทบในทิศทางเดียวกับอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม แต่มีผลกระทบในทิศทางตรงกันข้ามกับอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนค่าสินไหมทดแทน มีผลกระทบในทิศทางตรงกันข้ามกับอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนเงินกองทุนทั้งหมดต่อสินทรัพย์เสี่ยงของบริษัทประกันวิทยาศาสตร์ในประเทศไทยมีผลกระทบในทิศทางเดียวกับอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ ส่วนแบ่งทางการตลาดของบริษัทประกันวิทยาศาสตร์ในประเทศไทย มีผลกระทบในทิศทางเดียวกับอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อายุ อัตราการเติบโตของเบี้ยประกันภัยรับและ สถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 นั้นไม่มีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทประกันวิทยาศาสตร์ในประเทศไทย

(วิทยานิพนธ์มีจำนวนทั้งสิ้น 57 หน้า)

คำสำคัญ: ธุรกิจประกันวิทยาศาสตร์, ความสามารถในการทำกำไร, อัตราส่วนค่าสินไหมทดแทน, อัตราส่วนเงินกองทุนทั้งหมดต่อสินทรัพย์เสี่ยง

6105209 : Amrapron Bovontummatat
 Thesis Title : Factors Influencing Profitability of Non-Life Insurance Companies in Thailand
 Program : Master of Accountancy
 Thesis Advisor : Asst. Prof. Kanitsorn Terdpaopong, Ph.D.

Abstract

The purpose of this study is to investigate the factors that influence the profitability of non-life insurance companies in Thailand as measured by return on assets (ROA) and return on equity (ROE). In research, variables such as the extent of non-life insurance companies, age, leverage ratio, loss ratio, capital adequacy ratio (CAR ratio), premium growth rate, market share, and the epidemic situation of the new coronavirus in 2019 are considered. This analysis utilizes financial data from 2017 to 2021. Multiple regression was utilized to analyze the study's data.

The results of this study indicate that company size is positively affected with ROE, leverage ratio is positively affected with ROA but negatively affected with ROE, loss ratio is negatively affected with ROA and ROE, capital adequacy ratio is positively affected with ROA, and market share is positively affected with ROE. Age, premium growth rate, and the new coronavirus 2019 epidemic situation did not significantly impact the profitability of non-life insurance companies in Thailand.

(Total 57 pages)

Keywords: Non-Life Insurance, Profitability, Loss Ratio, CAR Ratio

Student's Signature Thesis Advisor's Signature

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญรูป	ช
บทที่ 1	
บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	5
1.3 สมมติฐานการวิจัย	5
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2	
ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง / ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 บริษัทประกันภัย (Insurance Companies)	7
2.2 ความสามารถในการทำกำไรของบริษัทประกันวินาศภัย (Profitability of Non-Life Insurance Companies)	10
2.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการทำกำไร (Profitability Related Theories)	13
2.4 การทบทวนวรรณกรรมเชิงประจักษ์ (Empirical Literature Review)	16
2.5 กรอบแนวคิดการวิจัย	20

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3	
ระเบียบวิธีการวิจัย	21
3.1 แนวทางการวิจัย	21
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	21
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	24
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	24
3.5 การวัดผลของตัวแปร	27
บทที่ 4	
ผลการวิจัย	32
4.1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)	32
4.2 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation)	35
4.3 การวิเคราะห์โดยใช้วิธีการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression)	37
บทที่ 5	
สรุปผลและข้อเสนอแนะ	43
5.1 สรุปผลการวิจัย	44
5.2 ข้อเสนอแนะ	50
5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป	51
5.4 ข้อจำกัดของงานวิจัย	51
บรรณานุกรม	53
ประวัติผู้วิจัย	57

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า	
1.1	มูลค่าเบี่ยงประกันภัยตรงประเภทประกันวินาศภัย	3
3.2	บริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทย	22
4.1	ค่าสถิติพรรณนาของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาความสัมพันธ์	33
4.2	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Matrix)	36
4.3	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression)	38
4.4	ตารางแสดงผลการทดสอบ Hausman Test	39
5.1	ตารางเปรียบเทียบความสัมพันธ์โดยใช้สถิติสมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) โดยใช้ Fixed Effect Model ระบุว่าตัวแปรอิสระกับอัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์ (ROA)	45
5.2	ตารางเปรียบเทียบความสัมพันธ์โดยใช้สถิติสมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) โดยใช้ Fixed Effect Model ระบุว่าตัวแปรอิสระกับอัตราผลตอบแทนของส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)	46

สารบัญรูป

รูปที่

2.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

หน้า

20

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ธุรกิจการเงิน เป็นอุตสาหกรรมที่เกี่ยวกับผู้ให้บริการทางการเงินประเภทต่างๆ มีบทบาทที่สำคัญในการขับเคลื่อนและพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการระดมทุน จัดสรรเงินทุน แลกเปลี่ยนเงินตรา การรับชำระราคา การให้ข้อมูลทางการเงินเพื่อการตัดสินใจ และรวมถึงการบริหารความเสี่ยงของเงินทุน (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2563) การจัดประเภทธุรกิจการเงินของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยประกอบไปด้วย ธุรกิจด้านธนาคาร ธุรกิจด้านเงินลงทุน และหลักทรัพย์ และธุรกิจด้านการประกันภัย ซึ่งธุรกิจประกันภัยดำเนินธุรกิจโดยการให้บริการทางการเงินในรูปแบบการระดมเงินจากผู้เอาประกันภัยในรูปแบบรับทำสัญญาประกันภัย ที่ให้ความคุ้มครองชีวิตและการออมเงิน รวมไปถึงคุ้มครองด้านอุบัติเหตุต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งเงินส่วนที่ได้รับจากผู้เอาประกันภัยนั้น บริษัทจะนำไปลงทุนต่อเพื่อให้ได้ผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด โดยธุรกิจประกันภัยแบ่งออกเป็นสองประเภท คือการประกันชีวิต (Life Insurance) และการประกันวินาศภัย (Non – Life Insurance)

ธุรกิจประกันวินาศภัยในปัจจุบันถือว่าเป็นธุรกิจที่มีบทบาทที่สำคัญและมีความจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตและการดำเนินธุรกิจเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นธุรกิจที่ทำหน้าที่เป็นหลักประกันให้แก่ผู้ประสบภัยจากความเสียหาย หากผู้เอาประกันภัยประสบเหตุเสี่ยงภัยที่เข้าเงื่อนไขในสัญญาประกันภัย ผู้เอาประกันภัยสามารถเรียกร้องการชดเชยค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการประสบภัยนั้นๆ เพื่อเป็นการบรรเทาและเยียวยาความเดือดร้อนที่เกิดจากการประสบภัยของผู้เอาประกัน หากเผชิญกับความเสียหายที่มีความเสียหายอย่างมากเช่น ภัยธรรมชาติ โดยไม่ได้ทำประกันวินาศภัยอาจนำไปสู่การล้มละลายหรือเลิกกิจการได้ ซึ่งการทำประกันภัยสามารถช่วยบรรเทาความเสี่ยง และความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้น และเป็นหลักการที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล (Daare, 2016; Hifza, 2011; Meaza, 2014)

ธุรกิจประกันวินาศภัยนอกจากมีบทบาทสำคัญในภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจแล้ว ยังมีส่วนสำคัญต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจในประเทศโดยการสร้างความมั่นคงในการดำเนินธุรกิจและสร้างแหล่งเงินทุนระยะยาวสำหรับโครงการอุตสาหกรรม ธุรกิจประกันวินาศภัยในประเทศไทยนั้นจึงเป็นอุตสาหกรรมที่มีผลกระทบต่อประชาชนและภาคธุรกิจอย่างเป็นสาระสำคัญ รัฐบาลจัดให้เป็นธุรกิจที่มีกฎหมายเฉพาะรองรับ ตลอดจนมีการกำกับดูแลโดยสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย หรือ คปภ. เพื่อให้ธุรกิจดำเนินไปอย่างถูกต้องและยุติธรรมต่อผู้เอาประกันภัย เนื่องจากการประกันวินาศภัยนั้นมีความซับซ้อนทางโครงสร้างและเงื่อนไขด้านผลิตภัณฑ์ที่สูง จึงมีความจำเป็นต้องมีการกำกับดูแลเพื่อไม่ให้บริษัทเอาเปรียบผู้เอาประกันภัย และเพื่อให้บริษัทประกันวินาศภัยมีความมั่นคงทางการเงิน เพื่อที่จ่ายค่าสินไหมทดแทนครอบคลุมระยะเวลากรมธรรม์ บริษัทจะต้องฝากสินทรัพย์ไว้กับนายทะเบียนเพื่อเป็นเงินสำรองสำหรับการจ่ายค่าสินไหมทดแทนที่อาจจะเกิดขึ้น อีกทั้งบริษัทจำเป็นต้องดำรงต้องดำรงอัตราส่วนความเพียงพอของการดำรงเงินกองทุน (Capital Adequacy Ratio : CAR) ซึ่งจะใช้วัดความสามารถในการรองรับค่าสินไหมที่อาจจะเกิดขึ้นของบริษัท ถึงแม้ว่าวงการเงินจะมีการตั้งสำรองค่าสินไหมทดแทนเพื่อรองรับความเสียหายที่บริษัทคาดการณ์ไว้ (Expected Loss) แต่การคำนวณเงินกองทุนนั้นเพื่อรองรับความเสียหายที่บริษัทไม่ได้คาดการณ์ไว้ (Unexpected Loss) บริษัทประกันวินาศภัยทุกแห่งในประเทศไทยจำเป็นต้องดำรงเงินกองทุน ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 140 เพื่อความมั่นคงของสถานะทางการเงิน รวมไปถึงความสามารถในการรับประกันภัย (สมาคมประกันวินาศภัยไทย, 2558)

การประกันภัยเป็นส่วนประกอบสำคัญทั้งทางธุรกิจ ทางเศรษฐกิจของประเทศ การที่บริษัทประกันภัยถูกกำหนดให้ดำรงอัตราส่วนความเพียงพอของเงินกองทุน ทำให้ทุกภาคส่วนมั่นใจในความมั่นคงของการทำประกันวินาศภัยมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็น ภาคเอกชนจึงมีการทำประกันภัยเพื่อลดความเสี่ยงภัยที่อาจจะเกิดขึ้นในการดำเนินธุรกิจมากขึ้น ภาครัฐมีการทำประกันภัยในบางโครงการเช่น โครงการรับประกันข้าวนาปี นอกจากนั้นภาครัฐยังสนับสนุนให้ภาคประชาชนหันมาทำประกันวินาศภัยมากขึ้นเช่น ประกันสุขภาพหรืออุบัติเหตุส่วนบุคคลสามารถนำมาลดหย่อนภาษีได้ ธุรกิจประกันวินาศภัยมีอัตราเติบโตประมาณร้อยละ 8 ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา และมีแนวโน้มที่จะขยายตัวอย่างต่อเนื่อง (สมาคมประกันวินาศภัยไทย, 2558)

ธุรกิจประกันวินาศภัยนั้น มีช่องว่างในการเติบโตอีกมาก เนื่องจากมีผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย และสามารถพัฒนาตามความเสี่ยงภัยที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต เช่น กรมธรรม์ที่ให้ความคุ้มครองด้านโรคระบาด กรมธรรม์ประกันภัยรถยนต์จากพลังงานไฟฟ้า (Electronic Vehicles) จากตารางที่ 1.1 แสดงให้เห็นถึงธุรกิจประกันวินาศภัยในประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 - 2562 นั้นมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นในทุกปี

ตารางที่ 1.1 มูลค่าเบี้ยประกันภัยตรงประเภทประกันวินาศภัย

ปี	จำนวนกรมธรรม์	เบี้ยประกันภัยรับตรง (ล้านบาท)	อัตรการเติบโตของ เบี้ยประกันภัยรับตรง
2564	73,806,230	262,795	4.03%
2563	71,404,896	252,618	3.51%
2562	65,436,963	244,054	5.20%
2561	62,418,660	231,990	5.65%
2560	59,443,694	219,581	1.79%

ที่มา: สำนักงานอัตรการเบี้ยประกันวินาศภัย, 2565

แม้เบี้ยประกันภัยของธุรกิจวินาศภัยจะมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น แต่ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา โครงสร้างของธุรกิจประกันวินาศภัยในประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างมาก เห็นได้จากจำนวนบริษัทประกันวินาศภัยที่ลดลงจากปี พ.ศ. 2540 ที่มีบริษัทประกันวินาศภัยจำนวน 81 บริษัท ในปี พ.ศ. 2564 มีบริษัทประกันวินาศภัยจำนวน 56 บริษัท อันเนื่องมาจากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจของประเทศไทย เหตุการณ์ที่มีนัยสำคัญทางเศรษฐกิจในปี 2563-2564 มีสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 (Covid-19) ทำให้หลายๆกิจการได้รับผลกระทบ ไม่เว้นแม้แต่บริษัทประกันวินาศภัยที่บางบริษัทมียอดค่าสินไหมทดแทนที่เพิ่มขึ้นสูงจนขาดความมั่นคงทางการเงิน และทำให้บริษัทหลายแห่งจำเป็นต้องควบรวมกิจการเพื่อเพิ่มทุนจดทะเบียน เพื่อเพิ่มความสามารถรับประกันภัย ทำให้สามารถเพิ่มความสามารถในการแข่งขันในตลาด ตลอดจนทำให้กิจการเกิดกำไร ในขณะที่เดียวกันบริษัทประกันวินาศภัยบางแห่งที่ทุนจดทะเบียนไม่เพียงพอ ทำให้ไม่สามารถเพิ่มความสามารถในการรับประกันภัย และไม่สามารถทำกำไรได้ ก็จำเป็นต้องปิดกิจการ ซึ่งสวนทางกับเบี้ยประกันภัยที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากส่วนแบ่งตลาดของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทยที่มีความแตกต่างกันเป็นอย่างมาก โดยบริษัทประกันวินาศภัยที่มีเบี้ยประกันภัยรับสุทธิในปี พ.ศ. 2564 เกินกว่า 2,000 ล้านบาท เกินกว่า

1,000 ล้านบาท และต่ำกว่า 1,000 ล้านบาท เป็นจำนวน 24 แห่ง 2 แห่ง และ 30 แห่งตามลำดับ โดยมีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 93.8 ร้อยละ 1.4 และร้อยละ 4.8 ตามลำดับลำดับ โดยส่วนใหญ่จะเป็นบริษัทที่เปิด หรือควบรวมกับกิจการที่เปิดมานานหลายสิบปี

หลักการพื้นฐานเกี่ยวกับการรับประกันภัยของบริษัทประกันวินาศภัย เป็นการจัดการความเสี่ยงที่เกิดจากความเสี่ยงภัยที่อาจจะเกิดขึ้น เพื่อให้บริษัทประกันวินาศภัยได้รับผลกำไรมากที่สุด บริษัทประกันวินาศภัยจำเป็นที่จะต้องบริหารจัดการความเสี่ยงการดำเนินงานในบริษัทไม่ว่าจะเป็นจำนวนค่าเบี้ยประกันภัยรับในแต่ละความคุ้มครอง และอ้างอิงจากข้อมูลในอดีต คัดกรองผู้ทำประกันภัยเพื่อให้ได้รับค่าเบี้ยประกันมากที่สุดแต่การประกันนั้นเกิดค่าสินไหมทดแทนต่ำที่สุด ซึ่งค่าสินไหมทดแทนจะเป็นค่าใช้จ่ายหลักของบริษัทประกันวินาศภัย โดยบริษัทประกันวินาศภัยจะใช้อัตราส่วนค่าสินไหมทดแทน (Loss Ratio) ในการวิเคราะห์ อัตราส่วนนี้สามารถประเมินการขาดใช้ค่าสินไหมทดแทนของบริษัทว่าเป็นสัดส่วนเท่าใดกับเบี้ยประกันภัยที่ถือเป็นรายได้ ถ้าอัตราส่วนนี้สูงจะส่งผลให้กิจการขาดทุน ดังนั้นบริษัทประกันวินาศภัยจึงนำมาใช้เป็นตัวบ่งชี้นโยบายรับประกันภัย การต่ออายุกรมธรรม์ รวมไปถึงแผนธุรกิจว่าจะขายกรมธรรม์ประเภทใด เพื่อให้บริษัทได้รับกำไรจากการรับประกันภัยมากที่สุด

เนื่องจากบริษัทประกันวินาศภัยมีองค์กรที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างหลักประกันและความมั่นคงต่อสภาพเศรษฐกิจ และสังคม ดังนั้นความมั่นคงของธุรกิจประกันวินาศภัยจึงเป็นสิ่งที่สำคัญในปัจจุบัน ซึ่งความมั่นคงของบริษัทคือความสามารถในการทำกำไรของบริษัทประกันวินาศภัย โดยการเพิ่มประสิทธิภาพในการรับประกันภัย และความสามารถในการแข่งขันต่างๆ ด้วยเหตุนี้ในหลายประเทศเริ่มมีการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทประกันภัยเพิ่มขึ้น แต่ยังมีการศึกษาในประเทศไทยค่อนข้างน้อย จึงเป็นที่มาในการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทประกันวินาศภัย ซึ่งจะศึกษาในรายงานการวิจัยฉบับนี้ใช้ทั้งปัจจัยภายในของบริษัทประกันวินาศภัย และปัจจัยภายนอก เป็นปัจจัยสำคัญในการศึกษาถึงสภาพคล่องทางการเงิน ความมั่นคงทางการเงิน ความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจประกันวินาศภัยในประเทศไทย เพื่อจะได้นำข้อมูลไปใช้ในการวางแผน และกำหนดกลยุทธ์ในการสร้างผลการดำเนินงานและกำไรที่มั่นคง

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1.2.1 เพื่อศึกษาปัจจัยภายในของบริษัทประกันวินาศภัยและปัจจัยภายนอก ที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทย

1.3 สมมุติฐานการวิจัย

เพื่อให้การศึกษาเรื่อง เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทย นำไปสู่วัตถุประสงค์ของการศึกษา จึงได้กำหนดสมมุติฐานของการวิจัยดังนี้

สมมุติฐานที่ 1 (H1) ขนาดของบริษัทประกันวินาศภัยมีผลกระทบเชิงบวกต่อความสามารถในการทำกำไรอย่างมีนัยสำคัญ

สมมุติฐานที่ 2 (H2) อายุของบริษัทประกันวินาศภัยมีผลกระทบเชิงบวกต่อความสามารถในการทำกำไรอย่างมีนัยสำคัญ

สมมุติฐานที่ 3 (H3) อัตราส่วนโครงสร้างทางการเงินมีผลกระทบเชิงลบต่อความสามารถในการทำกำไรอย่างมีนัยสำคัญ

สมมุติฐานที่ 4 (H4) อัตราส่วนค่าสินไหมทดแทนมีผลกระทบเชิงลบต่อความสามารถในการทำกำไรอย่างมีนัยสำคัญ

สมมุติฐานที่ 5 (H5) อัตราส่วนเงินกองทุนทั้งหมดต่อสินทรัพย์เสี่ยงมีผลกระทบเชิงบวกต่อความสามารถในการทำกำไรอย่างมีนัยสำคัญ

สมมุติฐานที่ 6 (H6) อัตราการเติบโตของเบี้ยประกันภัยรับมีผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรอย่างมีนัยสำคัญ

สมมุติฐานที่ 7 (H7) ส่วนแบ่งทางการตลาดมีผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรอย่างมีนัยสำคัญ

สมมุติฐานที่ 8 (H8) สถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 (Covid-19) มีผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรอย่างมีนัยสำคัญ

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1 ผู้บริหารธุรกิจประกันวินาศภัยนำข้อมูลไปใช้วิเคราะห์และตัดสินใจกำหนดแนวทางในการบริหาร ตลอดจนการพัฒนาการดำเนินงานเพื่อให้บริษัทประกันวินาศภัยมีความมั่นคงและมีกำไรสูงสุด

1.4.2 นักลงทุนนำข้อมูลไปวิเคราะห์และพิจารณาในการลงทุนในธุรกิจประกันวินาศภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาและวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทประกันวินาศภัย ผู้ศึกษาได้ค้นคว้าจาก เอกสาร ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางศึกษา ดังต่อไปนี้

- 2.1 บริษัทประกันภัย (Insurance Companies)
- 2.2 ความสามารถในการทำกำไรของบริษัทประกันวินาศภัย (Profitability of Non-Life Insurance Companies)
- 2.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการทำกำไร (Profitability Related Theories)
- 2.4 การทบทวนวรรณกรรมเชิงประจักษ์ (Empirical Literature Review)
- 2.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย (Research Framework)

2.1 บริษัทประกันภัย (Insurance Companies)

ในปัจจุบันการดำเนินชีวิตและการดำเนินธุรกิจจะไม่มั่นคง หากขาดสถาบันการเงิน (Financial Institutions) บริษัทประกันภัย จึงเป็นสถาบันการเงินที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจในทุกประเทศ เนื่องจากเป็นบริษัทประกันภัยเป็นตัวกลางทางการเงิน โดยทำหน้าที่กระจายความเสี่ยงที่เกิดจากการเสี่ยงภัยของบุคคลทั่วไปและธุรกิจที่ดำเนินงานในปัจจุบัน (สมาคมประกันวินาศภัยไทย, 2558) ซึ่งธุรกิจประกันภัยแบ่งเป็น 2 ประเภทหลัก ๆ ได้แก่

- 1) ธุรกิจประกันชีวิต (Life Insurance Industry) คือ การที่ผู้เอาประกันภัยจ่ายเงินตามที่กำหนดไว้ในกรมธรรม์ให้กับบริษัทประกันชีวิต เพื่อซื้อความคุ้มครองในการเสียชีวิต การสูญเสียวัยะ การทุพพลภาพ การบาดเจ็บหรือเจ็บป่วยตามเงื่อนไขและระยะเวลาที่ระบุในกรมธรรม์ หากผู้เอาประกันมีอายุยืนยาวจนครบกำหนด บริษัทประกันชีวิตจะจ่ายเงินตามข้อตกลงในกรมธรรม์ให้แก่ผู้เอาประกันภัย ซึ่งเงื่อนไขในการคุ้มครองมีหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับทางเลือกซื้อและความเหมาะสมของผู้เอาประกันภัยเป็นหลัก

2) ธุรกิจประกันวินาศภัย (Non-Life Insurance Industry) คือ การประกันภัยทุกประเภทที่นอกเหนือจากการประกันชีวิต โดยบริษัทประกันวินาศภัยตกลงที่จะชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ให้ผู้เอาประกันภัยหากทรัพย์สินที่ทำประกันภัยเอาไว้เกิดความเสียหายจากภัยต่าง ๆ ซึ่งการประกันวินาศภัยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

(1) การประกันภัยรถยนต์ (Motor Insurance) ประกอบด้วย การประกันภัยภาคบังคับ และ การประกันภัยภาคสมัครใจ

(2) การประกันภัยที่ไม่ใช่รถยนต์ (Non – Motor Insurance) ประกอบด้วย การประกันอัคคีภัย การประกันภัยทางทะเลและขนส่ง และ การประกันภัยเบ็ดเตล็ด (สมาคมประกันวินาศภัยไทย, 2558; สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย, 2563; สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย, 2563ค)

จากลักษณะของการประกอบธุรกิจของบริษัทประกันภัยที่กล่าวมาข้างต้น จึงได้ให้คำจำกัดความในการทำประกันภัยไว้ว่า การทำประกันภัยเป็นการทำข้อตกลงร่วมกันระหว่างผู้รับประกันภัย (บริษัทประกันภัย) กับผู้เอาประกันภัย (ลูกค้า) ในรูปแบบของกรมธรรม์ประกันภัย ซึ่งกรมธรรม์ประกันภัยเป็นสัญญาว่า ผู้ทำประกันภัยต้องชำระค่าเบี้ยประกันภัย (Premium) ที่ระบุไว้ในกรมธรรม์ประกันภัย หากผู้เอาประกันภัยเกิดการเสียหายหรือสูญเสียชีวิตตามข้อตกลงในกรมธรรม์ประกันภัยขึ้น ผู้รับประกันภัยจะคุ้มครองและชดเชยความเสียหายที่ระบุไว้ในกรมธรรม์ประกันภัย (สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย, 2563; Dinsdal & MacMurdie, 1980; Naveed, Zulfqar, & Ahmad, 2011)

ดังนั้นการทำประกันภัยจึงมีวัตถุประสงค์เพื่อลดความเสี่ยงภัยและความไม่แน่นอนที่บุคคลหรือธุรกิจอาจจะได้รับ ซึ่งอาจนำไปสู่การล้มละลายหรือเลิกกิจการได้ รวมไปถึงลดความเสี่ยงภัยที่ทำให้เกิดความเสียหายร้ายแรงจนส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจทั้งระบบ อีกทั้งยังเป็นแหล่งเงินทุนระยะยาวให้แก่ประเทศได้อีกด้วย การประกันภัยจึงมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาธุรกิจและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ เพื่อสร้างความมั่นคงทางการเงิน เศรษฐกิจ และสังคม อีกทั้งยังสามารถสนับสนุนการทำการค้า การพาณิชย์และปรับปรุงคุณภาพชีวิตของบุคคลให้ความเป็นอยู่ในประเทศดีขึ้น (Hifza, 2011) ซึ่งงานวิจัยของ Chen and Wong (2004) ยังแนะนำเพิ่มเติมว่า การที่บริษัทประกันภัยมีความแข็งแกร่งทางด้าน การดำเนินงานและสุขภาพทางการเงินที่ดีมีความสำคัญสูงสุดแก่ภาคครัวเรือนและภาคเศรษฐกิจ

การประกันภัยเริ่มเข้ามามีบทบาทสำคัญในการบริหารความเสี่ยงของบุคคลและกิจการ ทำให้อุตสาหกรรมประกันภัยโลกมีอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นในทุกปี โดยในปี 2562 อุตสาหกรรมประกันภัยโลกมีอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.9 โดยมีเบี้ยประกันภัยตรงจำนวน 6,293 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งแบ่งเป็นเบี้ยประกันชีวิตจำนวน 2,916 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นร้อยละ 46 ของเบี้ยประกันภัยรวบรวมในอุตสาหกรรมประกันภัยโลก มีอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.2 และประกันวินาศภัยจำนวน 3,376 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นร้อยละ 54 ของเบี้ยประกันภัยรวบรวมในอุตสาหกรรมประกันภัยโลก มีอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.5 (Swiss, 2020)

อุตสาหกรรมประกันภัยในประเทศไทยนั้นมีทิศทางตรงกันข้ามกับอุตสาหกรรมประกันภัยโลก โดยในปี 2562 มีอัตราลดลงร้อยละ 0.8 มีเบี้ยประกันภัยตรงจำนวน 854,536 ล้านบาท ซึ่งแบ่งเป็น ประกันชีวิตจำนวน 610,474 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 71.4 ของเบี้ยประกันภัยรวบรวมในอุตสาหกรรมประกันภัยในประเทศไทย มีอัตราการเติบโตลดลงร้อยละ 2.7 และในทางตรงกันข้าม ประกันวินาศภัยจำนวน 244,062 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 28.6 ของเบี้ยประกันภัยรวบรวมในอุตสาหกรรมประกันภัยในประเทศไทย มีอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.3 (กระทรวงการคลัง สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, 2562)

ซึ่งจะสังเกตได้ว่า ประกันวินาศภัยมีมีอัตราการเติบโตที่สูงกว่าประกันชีวิต เนื่องจากผลิตภัณฑ์ที่มีความหลากหลาย และมีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยและเหตุการณ์ เช่น เมื่อเกิดโรคระบาดบริษัทจะคิดค้นผลิตภัณฑ์ใหม่ เช่น ในประเทศไทยนั้นเป็นประเทศที่มีการเพาะปลูกพืช มีการส่งออกผลิตภัณฑ์จากพืช เช่น ข้าว ข้าวโพด มันสำปะหลัง เป็นต้น ซึ่งรัฐบาลเล็งเห็นถึงความสำคัญของราคาข้าว จึงเปิดโครงการประกันภัยข้าวนาปีขึ้น เพื่อรับประกันราคาข้าวในตลาดให้กับเกษตรกร หรือในสถานการณ์แพร่ระบาดของโคโรนาไวรัส (Covid-19) บริษัทประกันวินาศภัยจึงออกผลิตภัณฑ์ประกันภัยสุขภาพเพื่อคุ้มครองอาการเจ็บป่วยจากโคโรนาไวรัส (Covid-19) โดยเป็นการทำประกันภัยแก่บริษัทประกันวินาศภัย เพื่อลดความเสี่ยงต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น

2.2. ความสามารถในการทำกำไรของบริษัทประกันวินาศภัย (Profitability of Non-Life Insurance Company)

การดำเนินธุรกิจนั้น เป็นการดำเนินงานหรือทำธุรกรรมทางธุรกิจเพื่อหวังให้บริษัทหรือองค์กรธุรกิจมีผลกำไร กำไรจึงเป็นปัจจัยหลักของการดำรงอยู่ของทุกบริษัทหรือองค์กรธุรกิจ เป็นสิ่งที่ผู้ถือหุ้น หรือนักลงทุนคาดหวัง เพื่อให้ได้ซึ่งผลตอบแทนในการลงทุนจากกำไรของกิจกรรมด้านการดำเนินงานของบริษัท หรือ องค์กรธุรกิจ

กำไรคือ สิ่งที่เหลือจากรายได้ที่ได้รับหลังจากหักค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องแก่การหารายได้ทั้งหมดแล้ว ดังนั้นกำไรของบริษัทประกันวินาศภัยคือ สิ่งที่เหลือจากรายได้จากเบี้ยประกันภัยรับหลังจากหักค่าสินไหมทดแทน ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัย และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของบริษัทประกันวินาศภัย นอกจากนี้ยังมีรายได้ที่เกิดจากการลงทุนด้วยเงินจากเบี้ยประกันภัยรับ เนื่องจากบริษัทประกันภัยมีภาระที่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เอาประกันภัย ดังนั้น บริษัทประกันวินาศภัยจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการเงินลงทุนจากเบี้ยประกันภัยรับให้ได้ผลตอบแทนจากการลงทุนให้มากที่สุด เพื่อสร้างผลกำไรให้แก่บริษัท แต่การลงทุนนั้นต้องอยู่ในระดับที่เหมาะสม เพื่อดำรงไว้ซึ่งสภาพคล่องของบริษัทกรณีเกิดความเสียหายสูง เช่น ภัยธรรมชาติ ร้ายแรง (สมาคมประกันวินาศภัยไทย, 2558)

ความสามารถในการทำกำไรคือความสามารถในการลงทุนเพื่อให้ได้ผลตอบแทนจากการบริหารทรัพยากรที่มีอยู่ ความสามารถในการทำกำไรจึงเป็นดัชนีและตัวชี้วัดประสิทธิภาพและแนวทางการจัดการเพื่อประสิทธิภาพที่มากขึ้น ความสามารถในการทำกำไรที่มีประสิทธิภาพสูงสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการจัดการและประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรของบริษัท และสิ่งนี้มีส่วนสนับสนุนเศรษฐกิจในวงกว้าง (Batra,1999; Daare, 2016; Hifza, 2011; Kaguri, 2013; Meaza, 2014; Ullah, 2016)

ดังนั้นความสามารถในการทำกำไร (Profitability) หมายถึง ความสามารถในการดำเนินงานในกิจกรรมทางธุรกิจของกิจการ สามารถแสดงให้เห็นถึงความสามารถของฝ่ายบริหารว่าสามารถบริหารทรัพยากรที่มีอยู่ทั้งหมดอย่างมีประสิทธิภาพจนเกิดเป็นกำไรจากการบริหารงานได้ โดยทั่วไปประสิทธิภาพของบริษัทประกันภัยสามารถประมาณได้โดยการวัดความสามารถในการทำกำไร ซึ่งเป็นตัววัดความสำเร็จของธุรกิจและทำหน้าที่เป็นตัวแทนของประสิทธิภาพทางการเงิน วัดดูประสงค์หนึ่งในการบริหารบริษัทประกันภัยคือการบรรลุผลกำไร (Chen & Wong, 2004)

การเพิ่มความสามารถในการทำกำไรของบริษัทประกันวินาศภัยเป็นสิ่งที่จำเป็น เนื่องจากเป็นการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันในตลาดของการประกันวินาศภัย กำไรสามารถดึงดูดนักลงทุน สามารถเพิ่มเครดิตของกิจการในการกู้ยืมและการชำระหนี้ อีกทั้งยังสามารถดึงดูดและเพิ่มความเชื่อมั่นให้แก่ผู้เอาประกันภัยว่า สามารถจ่ายชำระค่าสินไหมทดแทนที่อาจจะเกิดขึ้นได้ หากไม่มีผลกำไร บริษัทไม่สามารถดึงดูดนักลงทุนภายนอกให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในสภาพแวดล้อมโลกาภิวัตน์ที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาและมีการแข่งขันสูง อย่างไรก็ตามผลกำไรเพียงอย่างเดียวไม่สามารถใช้เปรียบเทียบประสิทธิภาพระหว่างบริษัทต่างๆ ได้ ดังนั้นความสามารถในการทำกำไรจึงวัดจากอัตราส่วนทางการเงินอย่างเหมาะสม (Abate, 2012; Naveed et al., 2011)

อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไรเป็นตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพโดยรวมของบริษัท โดยปกติจะใช้เป็นตัวชี้วัดรายได้ที่บริษัทสร้างขึ้นในช่วงเวลาหนึ่งโดยพิจารณาจากระดับของรายได้สินทรัพย์ เงินทุนที่ใช้ มูลค่าสุทธิ และกำไรต่อหุ้น อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไรจะวัดความสามารถในการหารรายได้ของบริษัท และถือเป็นตัวบ่งชี้การเติบโต ความสำเร็จ และการควบคุม ดังนั้น คำว่า 'ความสามารถในการทำกำไร' จึงเป็นการวัดแบบสัมพัทธ์ โดยที่กำไรแสดงเป็นอัตราส่วน โดยทั่วไปเป็นร้อยละ (Diwahaar & Bharti, 2019)

จากการศึกษาของ Al-Shami (2008) และ Kabajeh, Dahmash, and Nuaimat (2012) การวัดความสามารถในการทำกำไรสามารถทำได้หลายวิธี ได้แก่ การใช้อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) และผลตอบแทนจากการลงทุน (ROI)

- 1) อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) คำนวณโดยใช้กำไรสุทธิหลังหักภาษีหารด้วยจำนวนของสินทรัพย์รวม อัตราส่วนนี้สามารถวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงานของบริษัท โดยพิจารณาจากผลกำไรที่บริษัทได้มาในการดำเนินงานจากสินทรัพย์รวม
- 2) อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) คำนวณโดยใช้กำไรสุทธิหลังหักภาษีหารด้วยส่วนของผู้ถือหุ้นสุทธิ อัตราส่วนนี้สามารถวัดอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้นจากการลงทุนในบริษัท
- 3) อัตราส่วนกิจกรรม มักใช้เพื่อวัดความสามารถในการเพิ่มประสิทธิภาพของบริษัทในการใช้ทรัพยากรที่บริษัทมีอยู่ อัตราส่วนเหล่านี้สามารถวัดประสิทธิภาพการดำเนินงานอื่นๆ ในบรรดาอัตราส่วนกลุ่มนี้คืออัตราส่วนการหมุนเวียนต่อเงินทุนที่ใช้หรืออัตราส่วนผลตอบแทนจากการลงทุน (Return on Investment: ROI) โดยคำนวณเป็นกำไรสุทธิหลังหักภาษีหารด้วยยอดรวมที่ชำระเป็นทุน เป็นการวัดประสิทธิภาพการใช้จ่ายเงินลงทุนของบริษัท กล่าวอีกนัยหนึ่งอัตราส่วนนี้แสดงถึงความสามารถของบริษัทในการสร้างผลตอบแทนที่คาดหวัง โดยอ้างอิงจากการใช้และจัดการทรัพยากรที่ผู้ถือหุ้นได้มีการลงทุนไปในบริษัท

ผลการศึกษาของ Al-Shami (2008) พบว่า อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) และ อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) เป็นอัตราส่วนที่นิยมใช้วัดความสามารถในการทำกำไรมากที่สุดและมีประสิทธิภาพที่สุดในการวิเคราะห์ นักวิจัยในเรื่องความสามารถในการทำกำไรในสาขาประกันภัยส่วนใหญ่ ระบุตัวบ่งชี้หลักในการใช้วัดความสามารถในการทำกำไรของบริษัทคือ อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) โดยใช้กำไรสุทธิหลังหักภาษีหารด้วยสินทรัพย์รวม (Ana & Ghiorghe, 2014; Batsirai, Mbakisi, & Tendai, 2017; Demis, 2016; Dorina, K. & Dorina, A., 2016; Hifza, 2011; Meaza, 2014; Teklit, 2017; Wali, Mohammed, & Sadapa, 2016)

จากการศึกษาของ Swiss (2008) กำไรจะถูกกำหนดเป็นอันดับแรกโดยการพิจารณาจากผลการดำเนินงานในการรับประกันภัย (เบี้ยประกันภัยรับ มูลค่าของทุนเอาประกันภัย ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น การจัดการสินไหมทดแทน และค่าใช้จ่ายด้านการตลาดและการบริหาร) และประการที่สอง กำหนดโดยผลการดำเนินงานของการลงทุน ซึ่งเป็นหน้าที่ของการจัดสรรสินทรัพย์และการจัดการสินทรัพย์ตลอดจนการใช้ประโยชน์สินทรัพย์ การแบ่งส่วนแรกของการสลายตัวแสดงให้เห็นว่าผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ของผู้รับประกันภัยถูกกำหนดโดยกำไรหลังหักภาษีสำหรับเบี้ยประกันสุทธิแต่ละหน่วย (หรือส่วนต่างกำไร) และจำนวนเงินทุนที่ใช้ในการจัดหา

เงินทุนและประกันความเสี่ยงของแต่ละหน่วยประกันภัย นั่นคือเหตุผลที่นักวิจัยส่วนใหญ่ใช้ ROA เป็นตัวชี้วัดความสามารถในการทำกำไรของสถาบันการเงิน

2.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการทำกำไร

ในปัจจุบันยังไม่พบทฤษฎีสากลที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยในการกำหนดความสามารถในการทำกำไร แต่มีบางทฤษฎีที่เป็นประโยชน์ในการกำหนดความสามารถในการทำกำไร ซึ่งแต่ละทฤษฎีมีแง่มุมที่แตกต่างกัน ส่วนนี้กล่าวถึงทฤษฎีเหล่านั้น

2.3.1 ทฤษฎีโครงสร้างทุนแบบดั้งเดิม (Traditional Theory)

ทฤษฎีนี้เป็นทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการการลดต้นทุนของเงินทุนเมื่อมีการใช้ทุนและหนี้สินในระดับที่เหมาะสมจะช่วยเพิ่มมูลค่าของบริษัท ขึ้นอยู่กับ ความสามารถในการก่อหนี้ (Leverage) ที่เพิ่มขึ้นไม่ได้เพิ่มต้นทุนของหนี้ ดังนั้นการแทนที่แหล่งเงินทุนที่มีราคาแพง (ทุนจดทะเบียน) ด้วยแหล่งที่ถูกกว่า (หนี้สิน) จะสามารถเพิ่มมูลค่าของบริษัท สิ่งนี้สร้างแรงจูงใจในการกู้ยืมของบริษัท โดย Brealey and Myers (1998) ตั้งข้อสังเกตว่า เนื่องจากนักลงทุนที่มีหนี้สินได้รับแจ้งถึงความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นในระดับหนี้ที่ "ปานกลาง" และจะยังคงเรียกร้องผลตอบแทนจากหนี้เหมือนเดิมพวกเขาได้แย้งว่ามีเพียงระดับหนี้ที่ 'เกิน' เท่านั้นที่พวกเขาต้องการผลตอบแทนที่สูงขึ้น

Alexander (1963) กล่าวว่า กองทุนตราสารหนี้มีราคาสูงกว่ากองทุนตราสารทุนมีนัยชัดเจนว่าต้นทุนของหนี้บวกต้นทุนของทุนรวมกันตามเกณฑ์ถ่วงน้ำหนักจะน้อยกว่าต้นทุนของตราสารทุนที่มีอยู่ในทุนก่อนการจัดหาเงินทุน นั่นคือต้นทุนถ่วงน้ำหนักของทุนจะลดลงตามการใช้หนี้

ความถูกต้องของมุมมองแบบดั้งเดิมนั้นถูกตั้งคำถามว่ามูลค่าตลาดของบริษัทนั้นขึ้นอยู่กับรายได้จากการดำเนินงานสุทธิและความเสี่ยงที่ตามมาด้วย รูปแบบของการจัดหาเงินทุนไม่ได้เปลี่ยนรายได้จากการดำเนินงานสุทธิหรือความเสี่ยงที่ตามมา แต่เป็นเพียงวิธีการกระจายรายได้ระหว่างผู้ถือหุ้นและผู้ถือตราสารหนี้ (Brealey & Myers, 1998)

2.3.2 ทฤษฎีฐานทรัพยากร (Resource Based Theory)

ความพร้อมของทรัพยากร เป็นปัจจัยหลักและสำคัญของบริษัท หรือองค์กร ซึ่งการที่จะได้เปรียบในการแข่งขันหรือในการดำเนินงานควรพิจารณาถึงทรัพยากรที่มีอยู่ในบริษัท โดยบริษัทควรพัฒนาแผนเกี่ยวกับทรัพยากรที่มีอยู่ เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงด้านสภาพแวดล้อม

ทรัพยากร (Resource) หมายถึง สิทธิทรัพย์ ความสามารถ กระบวนการทำงานในบริษัท เอกลักษณ์ คุณสมบัติของธุรกิจ ข้อมูล สารสนเทศ และความรู้ ในระดับกลยุทธ์ขององค์กร ความสนใจเชิงทฤษฎีในการจำกัดขอบเขตและต้นทุนการทำธุรกรรมมุ่งเน้นไปที่บทบาทของทรัพยากรขององค์กรในการกำหนดขอบเขตอุตสาหกรรมและภูมิศาสตร์ของกิจกรรมของบริษัท ในระดับกลยุทธ์ทางธุรกิจ การสำรวจความสัมพันธ์ระหว่างทรัพยากร การแข่งขัน และความสามารถในการทำกำไร รวมถึงการวิเคราะห์การเลียนแบบการแข่งขัน ความเหมาะสมของผลตอบแทนต่อนวัตกรรมและบทบาทของข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ในการสร้างความแตกต่างในการทำกำไรระหว่างบริษัทคู่แข่ง (Chen, 1996; Kaguri, 2019)

ความสามารถของบริษัทในการรับอัตรากำไรที่สูงกว่าต้นทุนของเงินทุนนั้นขึ้นอยู่กับความน่าดึงดูดใจของอุตสาหกรรมที่บริษัทตั้งอยู่และการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันเหนือคู่แข่ง เศรษฐศาสตร์องค์กรอุตสาหกรรมเน้นย้ำความน่าดึงดูดใจของอุตสาหกรรมเป็นพื้นฐานหลักสำหรับความสามารถในการทำกำไรที่เหนือกว่า ความหมายคือการจัดการเชิงกลยุทธ์เกี่ยวข้องกับแสวงหาสภาพแวดล้อมของอุตสาหกรรมที่เอื้ออำนวย การหากกลุ่มที่น่าสนใจและกลุ่มเชิงกลยุทธ์ภายในอุตสาหกรรม และการควบคุมแรงกดดันด้านการแข่งขัน โดยมีอิทธิพลต่อ โครงสร้างอุตสาหกรรม 16 แบบและพฤติกรรมของกลุ่มคู่แข่ง ดังนั้น ทฤษฎีที่ใช้ทรัพยากรของบริษัทจึงทำให้เกิดมุมมองที่อิงตามความรู้ (Kaguri, 2019)

2.3.3 ทฤษฎีการจัดหาเงินทุนตามลำดับชั้น (Pecking Order Theory)

ทฤษฎีการจัดหาเงินทุนตามลำดับชั้น เป็นทฤษฎีที่ใช้ในการกำหนดลำดับของการจัดหาเงินทุน โดยกิจการจะต้องใช้เงินทุนภายใน (Internal Fund) ก่อน เช่น เงินทุนจากกำไรของกิจการ หากเงินทุนภายในไม่พอ จึงค่อยจัดหาเงินทุนภายนอก (External Fund) โดยการกู้ยืมเงิน ออกหุ้นกู้ หรือออกหุ้นสามัญ

ทฤษฎีโดยทั่วไปแนะนำว่าบริษัทที่ทำกำไรได้สูงอาจใช้หนี้้น้อยกว่าบริษัทอื่นเนื่องจากไม่ต้องการระดมทุนจากภายนอกและเพราะหนี้เป็นตัวเลือกภายนอกที่ 'ถูกที่สุด' และ 'น่าดึงดูด' ที่สุด เมื่อเทียบกับวิธีการเพิ่มทุนแบบอื่น Myer and Majluf (1984) แนะนำว่าฝ่ายบริหารปฏิบัติตามความเหมาะสมขององค์กรเมื่อพูดถึงการจัดหาเงินทุน ประการแรก การจัดหาเงินทุนภายในสำหรับโอกาสในการลงทุนเป็นที่ต้องการ เนื่องจากจะหลีกเลี่ยงการตรวจสอบจากบุคคลภายนอกของผู้จัดหาเงินทุนแล้ว การจัดหาเงินทุนภายในไม่มีค่าใช้จ่ายในการลอยตัว (Floatation Costs) ที่เกี่ยวข้องกับการใช้กำไรสะสม ประการที่สอง หนี้ตรงเป็นที่ต้องการ หนี้ไม่เพียงส่งผลให้มีการตรวจสอบในการจัดการ โดยผู้ให้กู้ยืมเท่านั้น แต่ค่าใช้จ่ายในการลอยตัวนั้นน้อยกว่าการจัดหาเงินทุนภายนอกประเภทอื่น ลำดับที่สามคือหุ้นบุริมสิทธิซึ่งมีหนี้สินอยู่บ้าง ตามด้วยหลักทรัพย์ไฮบริดต่างๆ เช่น หุ้นแปลงสภาพ ในที่สุดการรักษาความปลอดภัยที่พึงประสงค์น้อยที่สุดในการออกคือตราสารทุนตรง นักลงทุนคือผู้ลงทุนที่ถ่วงล้มามากที่สุด ค่าใช้จ่ายในการลอยตัวสูงที่สุด และมีโอกาสที่จะเป็นสัญญาณที่ไม่พึงประสงค์

2.3.4 ทฤษฎีตัวแทน (Agency Theory)

ทฤษฎีตัวแทน เป็นทฤษฎีที่น่าเสนอ โดย Jensen and Mackling (1976 อ้างถึงใน วรศักดิ์ ทูมมานนท์, 2543) กล่าวถึง ธุรกิจที่มีขนาดใหญ่ นักลงทุนหรือผู้ถือหุ้นจะไม่ได้เข้ามาเกี่ยวข้องหรือดำเนินงานปกติภายในบริษัท ดังนั้นทางบริษัทจำเป็นต้องจัดตั้งคณะกรรมการบริหารขึ้น เพื่อเป็นตัวแทนในการดำเนินงานให้ผู้ถือหุ้น ในการบริหารตัวแทนจำเป็นต้องสร้างความมั่งคั่งสูงสุดให้แก่ผู้ถือหุ้น แต่ในบางครั้ง ผู้บริหารอาจมีแรงจูงใจที่ชักจูงให้เอื้อประโยชน์ให้กับตนเองมากกว่าสร้างความมั่งคั่งให้แก่ผู้ถือหุ้นตามที่ควรเป็น อาจก่อให้เกิดต้นทุนจากการมอบอำนาจในการบริหาร (Agency Cost) ขึ้น ซึ่งประกอบด้วย ต้นทุนในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้บริหาร และ ต้นทุนที่สามารถชักจูงให้ผู้บริหารไม่กระทำการใดๆ ให้ผู้ถือหุ้นเกิดความเสียหาย

2.4 การทบทวนวรรณกรรมเชิงประจักษ์ (Empirical Literature Review)

ในปัจจุบันการดำเนินชีวิตและการดำเนินธุรกิจจะไม่มั่นคง หากขาดสถาบันการเงิน (Financial Institutions) เนื่องจากบุคคลหรือธุรกิจไม่สามารถรับความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นได้ทั้งหมด สถาบันการเงินอย่างบริษัทประกันวินาศภัย จะทำหน้าที่กระจายความเสียหายจากบุคคลหนึ่งไปยังบุคคลหนึ่ง เพื่อลดความเสี่ยงภัยและความไม่แน่นอนที่บุคคลหรือธุรกิจอาจจะได้รับ ซึ่งอาจนำไปสู่การล้มละลายหรือเลิกกิจการได้ (สมาคมประกันวินาศภัยไทย, 2558)

แม้ว่าบริษัทประกันวินาศภัยทำหน้าที่กระจายเสี่ยงและความเสียหายจากความเสี่ยงภัยแล้ว แต่ก็มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินธุรกิจเพื่อให้ได้กำไรมากที่สุดเช่นกัน รายได้หลักของบริษัทประกันวินาศภัยคือ เบี้ยประกันภัยรับจากผู้ทำสัญญาประกันภัย (กรมธรรม์) และมีภาระผูกพันในการชดเชยค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เอาประกันภัยตามระยะเวลาของกรมธรรม์ประกันภัย ดังนั้นเพื่อเพิ่มกำไรให้แก่บริษัท ผู้บริหารจำเป็นต้องบริหารจัดการเงินรับจากเบี้ยประกันภัยรับ โดยการลงทุนในลักษณะต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น เงินฝากประจำเพื่อให้ได้รับดอกเบี้ย ลงทุนในหุ้นหรือหน่วยลงทุน เพื่อให้ได้รับผลตอบแทนจากเบี้ยประกันภัยรับมากที่สุด ดังนั้นความสามารถในการทำกำไรและสภาพคล่องของบริษัทประกันวินาศภัย ขึ้นอยู่กับการดำเนินงานแล้ว ยังต้องมีการบริหารเงินลงทุนได้อย่างเหมาะสมอีกด้วย (สมาคมประกันวินาศภัยไทย, 2558) เมื่อบริษัทมีกำไรบริษัทจะมีความสามารถจ่ายเงินปันผลให้กับผู้ถือหุ้น โดยบริษัทจะมีนโยบายการจ่ายเงินปันผล นักลงทุนส่วนใหญ่มักจะให้ความสำคัญและตีความการเปลี่ยนแปลงแผนนโยบายการจ่ายเงินปันผลของบริษัทในแต่ละปี ทำให้กระทบต่อราคาหุ้นของกิจการ โดยราคาหุ้นมักสะท้อนผลการดำเนินงานและความสามารถในการเติบโตของบริษัท งานวิจัยในอดีตจึงใช้อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (Return on asset: ROA) (Anam & Chaudhry, 2019; Ana & Ghiorghe, 2014; Batsirai et al., 2017; Daare, 2016; Demis, 2016; Deniel & Tilahun, 2013; Hifza, 2011; Meaza, 2014; Teklit, 2017; Tomislava, Marko, & Ivan, 2017; Wali et al., 2016) และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) (Anam & Chaudhry, 2019; Tomislava et al., 2017) เป็นเครื่องมือในการวัดผลการดำเนินงานและความสามารถในการทำกำไรของบริษัทประกันภัยด้วย

งานวิจัยในอดีตที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัท ประกันภัยนั้น มีการศึกษาเฉพาะอิทธิพลจากปัจจัยภายในบริษัทประกันภัย Hifza (2011) ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทประกันภัยในประเทศ ปากีสถาน โดยใช้เฉพาะปัจจัยภายในบริษัทประกันภัย คือ อายุของบริษัท (Age) ขนาดของบริษัท (Size) อัตราส่วนโครงสร้างทางการเงิน (Leverage Ratio) อัตราส่วนค่าสินไหมทดแทน (Loss Ratio) และ ปริมาณของเงินทุน (Volume of Capital) ต่ออัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (Return On Assets: ROA) เป็นตัววัดความสามารถในการทำกำไร กลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยคือ บริษัทประกันชีวิตและการประกันภัย รวมทั้งหมด 35 บริษัท ในช่วง 2005-2009 โดยใช้แบบจำลองการถดถอยพหุคูณ (The Multiple Regression Model) ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ขนาดของบริษัทมีผลกระทบเชิงบวกกับความสามารถในการทำกำไร อย่างมีนัยสำคัญ อัตราส่วนค่าสินไหมทดแทน โครงสร้างทางการเงิน และ ปริมาณของเงินทุน มีผลกระทบเชิงลบกับความสามารถในการทำกำไรอย่างมีนัยสำคัญ แต่อายุของบริษัทนั้นไม่มีผลกระทบกับความสามารถในการทำกำไรของบริษัทประกันภัย

หลังจากนั้นได้มีการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจประกันภัยในประเทศต่างๆ โดยใช้เฉพาะปัจจัยภายในเพิ่มขึ้น ในประเทศเอธิโอเปียใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอย (Regression Analysis) ซึ่งมีการใช้ตัวแปรเพิ่มเติมได้แก่ การเติบโตของเบี้ยประกันภัยรับ และ อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratio) ผลการวิจัยพบว่า ทั้งสองตัวแปรที่เพิ่มขึ้นนั้นไม่มีผลกระทบกับความสามารถในการทำกำไรของบริษัทประกันภัย (Deniel & Tilahun, 2013) แต่มีผลการศึกษาที่ขัดแย้งในประเทศแอลเบเนีย โดยใช้ความสัมพันธ์เชิงเส้น (Linear Relationship) ซึ่งผลการวิจัยพบว่าขัดแย้งการเติบโตของเบี้ยประกันภัยรับมีผลกระทบเชิงบวกกับความสามารถในการทำกำไรอย่างมีนัยสำคัญ นั่นสินที่อาจจะเกิดขึ้น อัตราส่วนสภาพคล่อง และสินทรัพย์ถาวรว่ามีผลกระทบเชิงลบกับความสามารถในการทำกำไรอย่างมีนัยสำคัญ (Dorina, K. & Dorina, A., 2016) การศึกษาในประเทศบังกลาเทศใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอย (Regression Analysis) ได้ผลการวิจัยว่า อัตราส่วนค่าใช้จ่าย อัตราส่วนในการทำกำไร อัตราส่วนโครงสร้างทางการเงิน และการเติบโตของเบี้ยประกันภัยรับ นั้นมีผลกระทบเชิงบวกกับความสามารถในการทำกำไรอย่างมีนัยสำคัญ ความเสี่ยงจากการรับประกันภัยและขนาดของบริษัทมีผลกระทบเชิงลบกับความสามารถในการทำกำไร (Wali et al., 2016)

ในภายหลังนักวิจัยเริ่มมีมุมมองว่าความสามารถในการทำกำไรของบริษัทประกันวินาศภัยนั้นได้รับทั้งอิทธิพลจากภายในและภายนอกบริษัท ซึ่งปัจจัยภายในมุ่งเน้นไปทางลักษณะเฉพาะของบริษัทประกันภัยนั้น ๆ ปัจจัยภายนอกจะเกี่ยวข้องกับลักษณะของอุตสาหกรรมการประกันวินาศภัย และตัวแปรทางเศรษฐกิจมหภาค Meaza (2014) เริ่มมีการศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทประกันภัยในประเทศเอธิโอเปีย โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอย (Regression Analysis) ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยภายนอกโดยใช้อัตราเงินเฟ้อ (Inflation Rate) มีผลกระทบอย่างไม่มีนัยสำคัญต่อความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจประกันภัย แต่ Demis (2016) และ Teklit (2017) ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทประกันภัยในประเทศเอธิโอเปีย ช่วง 2004-2014 โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed research approach) และ โมเดลแบบสุ่ม (Random Effect Model) ตามลำดับ ซึ่งผลการศึกษามีความขัดแย้งกับ Meaza (2014) โดยพบว่าปัจจัยภายนอกของบริษัท อัตราเงินเฟ้อ (Inflation Rate) มีผลกระทบเชิงลบอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถในการทำกำไรและ อัตราเติบโตของของประเทศ (GDP) มีผลกระทบเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถในการทำกำไร

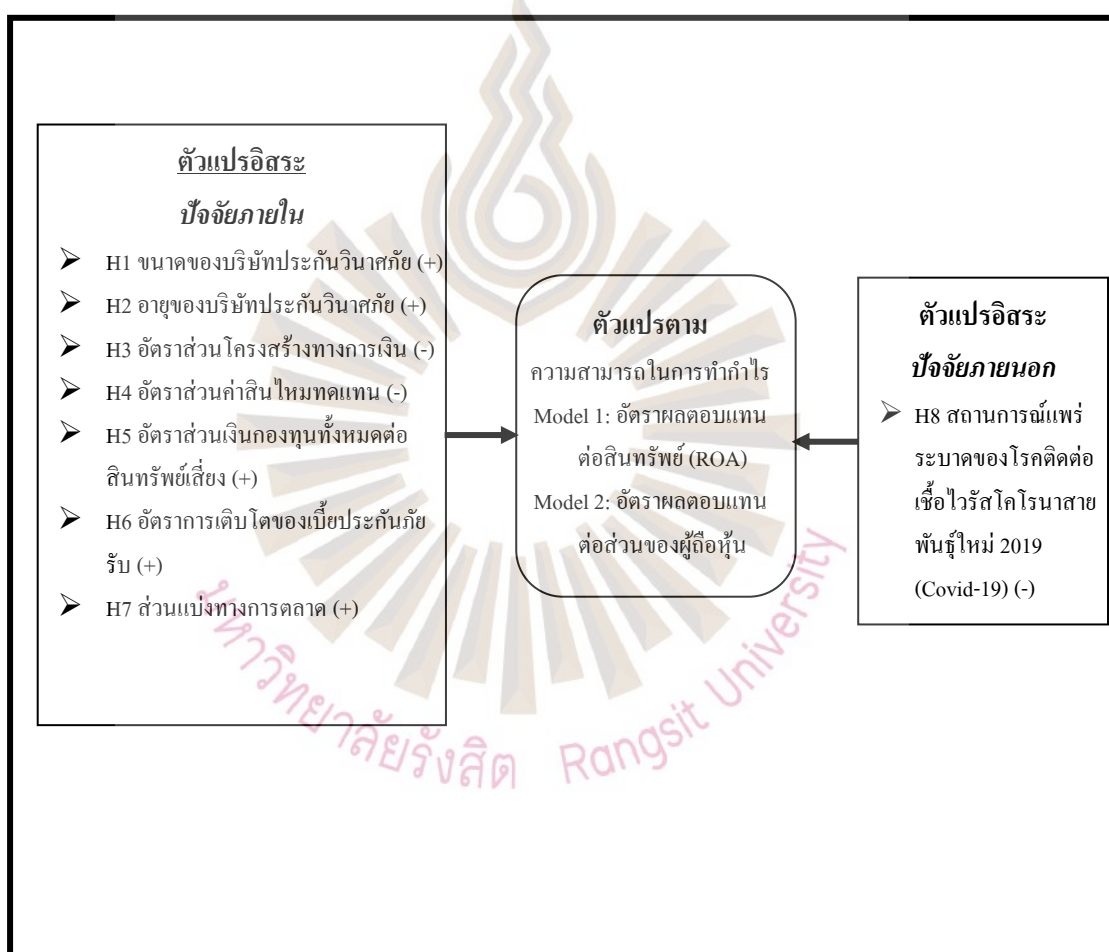
ส่วนปัจจัยภายในของบริษัทมีการใช้ตัวแปรและผลการศึกษาที่แตกต่างกัน Demis (2016) พบว่า อัตราส่วนค่าสินไหมทดแทน (Loss Ratio) และอัตราส่วนความสามารถในการชำระหนี้ (Leverage ratio) มีผลกระทบเชิงลบต่อความสามารถของการทำกำไรของบริษัทประกันภัย อัตราการเติบโตของเบี้ยประกันภัยรับ (Premium Growth) และอายุของบริษัทประกันภัยนั้น มีผลกระทบเชิงบวกต่อความสามารถของการทำกำไรของบริษัทประกันภัย ในขณะที่ Teklit (2017) พบว่าขนาดของธุรกิจ โครงสร้างเงินทุน อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratio) มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญกับความสามารถในการทำกำไร แต่อัตราส่วนความสามารถในการชำระหนี้ (Leverage Ratio) อัตราส่วนค่าสินไหมทดแทน (Loss Ratio) ส่วนแบ่งทางการตลาด (Market Share) มีอิทธิพลอย่างไม่มีนัยสำคัญต่อความสามารถในการทำกำไร นอกจากนี้ในประเทศเอธิโอเปียแล้ว ยังมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทประกันวินาศภัยประเทศอินเดีย ซึ่งผลการวิจัยในตัวแปรปัจจัยภายนอกของบริษัทเป็นไปในทิศทางเดียวกับ Demis (2016) และ Teklit (2017) แต่ผลการศึกษาปัจจัยภายในที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไรได้แก่ ขนาดของบริษัท อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratio) อายุของบริษัท มีผลกระทบเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญ และอัตราการเติบโตของเบี้ยประกันภัยรับ (Premium Growth) อัตราส่วนเงินกองทุนทั้งหมดต่อสินทรัพย์เสี่ยง (Capital Adequacy Ratio: CAR) มีผลกระทบเชิงลบอย่างมีนัยสำคัญ (Daare, 2016)

งานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นถึง ผลกำไรจากการประกันภัยได้รับอิทธิพลจาก ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ในขณะที่ปัจจัยภายในมุ่งเน้นไปที่ลักษณะเฉพาะของผู้รับ ประกันภัย ปัจจัยภายนอกนั้นจะเกี่ยวข้องกับลักษณะของอุตสาหกรรมไปจนถึงตัวแปรทาง เศรษฐกิจมหภาค อย่างไรก็ตาม งานวิจัยในอดีตส่วนใหญ่นิยมใช้ตัวแปรที่นิยมใช้มีดังต่อไปนี้ในการ วัดปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทประกันภัยและสถาบันการเงิน ปัจจัยภายใน ได้แก่ ขนาดของบริษัทประกันวินาศภัย (Firm Size) อายุของบริษัทประกันวินาศภัย (Age) อัตราส่วน โครงสร้างทางการเงิน (Leverage Ratio) อัตราส่วนค่าสินไหมทดแทน (Loss Ratio) อัตราส่วนเงินกองทุนทั้งหมดต่อสินทรัพย์เสี่ยง (CAR Ratio) อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratio) และอัตราการเติบโตของเบี้ยประกันภัยรับ (Premium Growth) ปัจจัยภายนอก ได้แก่ ส่วนแบ่งทางการตลาด ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) อัตราเงินเฟ้อ (Inflation Rate) และเหตุการณ์ที่มีนัยสำคัญต่อเศรษฐกิจภาพรวม

ผลกำไรของบริษัทประกันวินาศภัยจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการสร้างความเชื่อมั่นแก่ ผู้ซื้อประกันภัย และการลงทุนของนักลงทุน และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไร นั้นจะแตกต่างกันไปตามลักษณะการดำเนินธุรกิจของกิจการ ภูมิภาค และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นถึงความสำคัญในธุรกิจประกันวินาศภัยและสนใจที่จะศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ ความสามารถในการทำกำไรในประเทศไทย เพื่อวัดความสามารถในการทำกำไรของบริษัทประกัน วินาศภัยในด้านต่าง ๆ อีกทั้งความสามารถในการดำเนินงาน รวมไปถึงความมั่นคงของบริษัท ประกันวินาศภัยในประเทศไทย เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน และใช้ข้อมูลดังกล่าวในการ ตัดสินใจลงทุน และตัดสินใจในการเลือกซื้อประกันวินาศภัย

2.5 กรอบแนวคิดการวิจัย (Research Framework)

กรอบแนวคิดนี้แสดงให้เห็นตัวแปรในการศึกษา ตัวแปรเหล่านี้เกิดจากการศึกษาทฤษฎีแนวคิด และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอดีต ในการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทประกันวินาศภัยนั้น จะศึกษาทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกของบริษัทประกันภัย ซึ่งสามารถเขียนกรอบการวิจัยได้ตามรูปที่ 2.1

รูปที่ 2.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

ในการศึกษาและวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัท ประกันวินาศภัย ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องจาก บทความ วิทยานิพนธ์ หนังสือ และผลการศึกษานี้ๆ เพื่อเป็นแนวทางศึกษา ตั้งสมมติฐาน และเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ซึ่งการวิจัยนี้ใช้ข้อมูลแบบทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยเก็บรวบรวมจากรายงานการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทประกันวินาศภัยตั้งแต่ปีพ.ศ. 2560 ถึง พ.ศ. 2564 ดังนั้นเนื้อหาในบทนี้จะกล่าวถึงระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งประกอบด้วย

3.1 แนวทางการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัยขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของบทความและความพร้อมของข้อมูลที่เกี่ยวข้อง การตัดสินใจในการเลือกวิธีการวิจัยควรตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเหมาะสม เพื่อที่จะให้การวิจัยบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดย Denzin and Lincoln (1998) ยืนยันว่าการวิจัยเชิงคุณภาพเน้นกระบวนการค้นหาว่าความหมายทางสังคมถูกสร้างขึ้นอย่างไร และเน้นความสัมพันธ์ระหว่างผู้วิจัยกับหัวข้อที่ศึกษา ในทางกลับกัน การวิจัยเชิงปริมาณขึ้นอยู่กับการวัดผลและการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปร ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยนี้ งานวิจัยฉบับนี้จึงอ้างอิงจากการวิจัยเชิงปริมาณเป็นหลัก ซึ่งสร้างแบบจำลองทางเศรษฐมิติเพื่อระบุและวัดปัจจัยที่กำหนดความสามารถในการทำกำไร

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทยที่ประกอบกิจการใน 2560-2564 จำนวน 51 บริษัท ซึ่งเป็นการเลือกประชากรแบบเจาะจง โดยจะใช้ข้อมูลจากรายงานทางการเงินที่อยู่ในช่วงปี พ.ศ. 2560-2564 จำนวน 5 ปี

ตารางที่ 3.2 บริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทย

ลำดับ	รายชื่อบริษัท
01	บริษัท กรุงเทพประกันภัย จำกัด (มหาชน)
02	บริษัท กรุงเทพประกันสุขภาพ จำกัด (มหาชน)
03	บริษัท กรุงเทพประกันภัย จำกัด (มหาชน)
04	บริษัท กลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด
05	บริษัท คิง ไร ประกันภัย จำกัด (มหาชน)
06	บริษัท เคเอสเค ประกันภัย (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
07	บริษัท จรัญประกันภัย จำกัด (มหาชน)
08	บริษัท จีเน่ อินชัวร์นส์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
09	บริษัท เจนเนอราลี่ ประกันภัย (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน)
10	บริษัท เจพี ประกันภัย จำกัด (มหาชน)
11	บริษัท ชัยบ่มศักดิ์ประกันภัย จำกัด (มหาชน)
12	บริษัท ชมโปะ ประกันภัย (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
13	บริษัท ชิกน่า ประกันภัย จำกัด (มหาชน)
14	บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน)
15	บริษัท ทุนประกันภัย จำกัด (มหาชน)
16	บริษัท เทเวศประกันภัย จำกัด (มหาชน)
17	บริษัท ไทยประกันสุขภาพ จำกัด (มหาชน)
18	บริษัท ไทยพัฒนาประกันภัย จำกัด (มหาชน)
19	บริษัท ไทยไฟนอลประกันภัย จำกัด (มหาชน)
20	บริษัท ไทยรับประกันภัยต่อ จำกัด (มหาชน)
21	บริษัท ไทยศรีประกันภัย จำกัด (มหาชน)
22	บริษัท ไทยเศรษฐกิจประกันภัย จำกัด (มหาชน)
23	บริษัท ธนชาติประกันภัย จำกัด (มหาชน)
24	บริษัท นวกิจประกันภัย จำกัด (มหาชน)
25	บริษัท นำสินประกันภัย จำกัด (มหาชน)
26	บริษัท นิวอินเดียแอสชัวร์นซ์ จำกัด (สาขาประเทศไทย)

ตารางที่ 3.2 บริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทย (ต่อ)

ลำดับ	รายชื่อบริษัท
27	บริษัท บางกอกสหประกันภัย จำกัด (มหาชน)
28	บริษัท ประกันภัยไทยวิวัฒน์ จำกัด (มหาชน)
29	บริษัท แปซิฟิก ครอส ประกันสุขภาพ จำกัด (มหาชน)
30	บริษัท พุทธธรรมประกันภัย จำกัด (มหาชน)
31	บริษัท ฟอลคอนประกันภัย จำกัด (มหาชน)
32	บริษัท มิตรสุข สุมิโตโม อินชัวร์รันส์ จำกัด สาขาประเทศไทย
33	บริษัท มิตรแท้ประกันภัย จำกัด (มหาชน)
34	บริษัท เมืองไทยประกันภัย จำกัด (มหาชน)
35	บริษัท วิริยะประกันภัย จำกัด (มหาชน)
36	บริษัท สหนิรภัยประกันภัย จำกัด (มหาชน)
37	บริษัท สหมงคลประกันภัย จำกัด (มหาชน)
38	บริษัท สิ้นมั่นคงประกันภัย จำกัด (มหาชน)
39	บริษัท อลิอันซ์ ออยุธยา ประกันภัย จำกัด (มหาชน)
40	บริษัท อินทรประกันภัย จำกัด (มหาชน)
41	บริษัท เอช ไอเอ็นเอ โอเวอร์ซีส์ อินชัวร์รันส์ จำกัด (สาขาประเทศไทย)
42	บริษัท เอ็ทน่า ประกันสุขภาพ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
43	บริษัท เอฟดับบลิวดีประกันภัย จำกัด (มหาชน)
44	บริษัท เอฟพีจี ประกันภัย (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
45	บริษัท เอ็ม เอส ไอ จี ประกันภัย (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
46	บริษัท เอร่าวิณประกันภัย จำกัด (มหาชน)
47	บริษัท เอไอจี ประกันภัย (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
48	บริษัท เอไอเอ จำกัด (ประกันวินาศภัย) สาขาประเทศไทย
49	บริษัท แอควาประกันภัย จำกัด (มหาชน)
50	บริษัท แอลเอ็มจี ประกันภัย จำกัด (มหาชน)
51	บริษัท ไอโออี กรุงเทพ ประกันภัย จำกัด (มหาชน)

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย, 2563ก

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ที่รวบรวมจากเว็บไซต์ของแต่ละบริษัท ประกันวินาศภัยในประเทศไทย และสมาคมประกันวินาศภัยไทย โดยข้อมูลที่น่ามาใช้เป็นข้อมูล รายปีตั้งแต่ปีพ.ศ. 2560 ถึง พ.ศ. 2564

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้เป็นการวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Method) โดยเครื่องมือทางสถิติที่ใช้ ในการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งประกอบไปด้วย สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ค่าสหสัมพันธ์ (Correlations) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ โดยใช้ Fixed Effect Regression และ Random Effect Regression

3.4.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

เป็นการวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อการอธิบาย บรรยาย และสรุปลักษณะกลุ่มข้อมูลเชิงปริมาณ จากบริษัทประกันวินาศภัยที่ผู้วิจัยได้รวบรวมมา โดยประกอบด้วย ค่าสูงสุด (Maximum) ค่าต่ำสุด (Minimum) ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.4.2 ค่าสหสัมพันธ์ (Correlations)

เป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปร ผลของการวิเคราะห์นี้จะแสดงถึง ลักษณะ ทิศทาง และความสำคัญของความสัมพันธ์ของตัวแปร

3.4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ Fixed Effect Model และ Random Effect Model

เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการทำกำไรของบริษัทประกัน วินาศภัยในประเทศไทย และตัวแปรอิสระ ได้แก่ ขนาดของบริษัทประกันวินาศภัย อายุของบริษัท ประกันวินาศภัย อัตราส่วนโครงสร้างทางการเงิน อัตราส่วนค่าสินไหมทดแทน อัตราส่วน

เงินกองทุนทั้งหมดต่อสินทรัพย์เสี่ยง อัตราการเติบโตของเบี่ยงแปรผันกันกับรับ ส่วนแบ่งทางการตลาด และ สถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 (Covid-19) เนื่องจากข้อมูลที่มีลักษณะเป็น Panel Data โดยกำหนดค่าคงที่ที่ต่างกัน ซึ่งอาจแตกต่างกันในกลุ่มข้อมูลหรือช่วงเวลา ดังนั้นผู้วิจัยจะประมาณแบบจำลองเพื่อทดสอบว่าอยู่ในรูปแบบใดระหว่าง Fixed Effect หรือ Random Effect โดยการทดสอบจะใช้ผลการทดสอบด้วยวิธี Hausman Test มีรายละเอียดดังนี้

3.4.3.1 Hausman Test

เป็นการทดสอบว่าควรทำการประมาณค่าแบบจำลองในรูปแบบใดระหว่าง Fixed Effects และ Random Effects ภายใต้สมมติฐานค่าความคลาดเคลื่อน ไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระ

H0: รูปแบบ Fixed Effects มีความเหมาะสมที่สุด

H1: รูปแบบ Random Effects มีความเหมาะสมที่สุด

3.4.3.2 Fixed Effect Model

รูปแบบ Fixed Effects Model (FEM) หรือ Least-Square Dummy Variable (LSDV) Model ซึ่งมีรูปแบบสมการ คือ

$$ROA_{i,t} = \alpha + \beta_1 \text{Size}_{i,t} + \beta_2 \text{Age}_{i,t} + \beta_3 \text{Lev}_{i,t} + \beta_4 \text{Los}_{i,t} + \beta_5 \text{CAR}_{i,t} + \beta_6 \text{GP}_{i,t} + \beta_7 \text{MS}_{i,t} + \beta_8 \text{CV}_{i,t} + \varepsilon_{i,t}$$

$$ROE_{i,t} = \alpha + \beta_1 \text{Size}_{i,t} + \beta_2 \text{Age}_{i,t} + \beta_3 \text{Lev}_{i,t} + \beta_4 \text{Los}_{i,t} + \beta_5 \text{CAR}_{i,t} + \beta_6 \text{GP}_{i,t} + \beta_7 \text{MS}_{i,t} + \beta_8 \text{CV}_{i,t} + \varepsilon_{i,t}$$

โดยกำหนดให้

ROA	=	ความสามารถในการทำกำไรของบริษัทประกันวินาศภัย (ใช้อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์)
ROE	=	ความสามารถในการทำกำไรของบริษัทประกันวินาศภัย (ใช้อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น)
Size	=	ขนาดของบริษัทประกันวินาศภัย
Age	=	อายุของบริษัทประกันวินาศภัย
Lev	=	อัตราส่วนโครงสร้างทางการเงิน
Los	=	อัตราส่วนค่าสินไหมทดแทน
CAR	=	อัตราส่วนเงินกองทุนทั้งหมดต่อสินทรัพย์เสี่ยง
GP	=	อัตราการเติบโตของเบี้ยประกันภัยรับ
MS	=	ส่วนแบ่งทางการตลาด
CV	=	สถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 (Covid-19)
$\beta_1 \dots \beta_8$	=	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระ
ε	=	ค่าความคลาดเคลื่อน
i	=	บริษัทประกันวินาศภัย 1 ถึง 55 บริษัท
t	=	ช่วงเวลา

3.4.3.3 Random Effects Model

รูปแบบ Random Effects Model หรือ Error Components Model (ECM) โดยค่าความคลาดเคลื่อน (Error Term) ประกอบด้วยส่วนของความแตกต่างของแต่ละหน่วยที่ไม่มีความแตกต่างในช่วงเวลาและส่วนตกค้างหรือส่วนคงเหลือที่ไม่มีความสัมพันธ์กันในช่วงเวลา ดังนั้นความสัมพันธ์ของค่าความคลาดเคลื่อนในช่วงเวลาคือผลกระทบจากความแตกต่างของแต่ละหน่วยหลังจากที่ได้แบบจำลองที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด นำค่า Residual ที่ได้ มาวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยมีสมการดังนี้

$$ROA_{i,t} = \mu_{i,t} + \beta_1 \text{Size}_{i,t} + \beta_2 \text{Age}_{i,t} + \beta_3 \text{Lev}_{i,t} + \beta_4 \text{Los}_{i,t} + \beta_5 \text{CAR}_{i,t} + \beta_6 \text{GP}_{i,t} + \beta_7 \text{MS}_{i,t} + \beta_8 \text{CV}_{i,t} + \alpha_i + \varepsilon_{i,t}$$

$$ROE_{i,t} = \mu_{i,t} + \beta_1 \text{Size}_{i,t} + \beta_2 \text{Age}_{i,t} + \beta_3 \text{Lev}_{i,t} + \beta_4 \text{Los}_{i,t} + \beta_5 \text{CAR}_{i,t} + \beta_6 \text{GP}_{i,t} + \beta_7 \text{MS}_{i,t} + \beta_8 \text{CV}_{i,t} + \alpha_i + \varepsilon_{i,t}$$

3.5 การวัดผลของตัวแปร

จากข้อมูลของ Al-Shami (2008) มีการวัดผลการปฏิบัติงานของบริษัทที่สำคัญสามประการ ได้แก่ ความสามารถในการทำกำไร ขนาด และความอยู่รอด ความสามารถในการทำกำไรบ่งชี้ถึงความสามารถของบริษัทในการบรรลุอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ของบริษัทและกองทุนรวมที่ลงทุน ในแง่ของขนาด ความสามารถในการขยายขนาดของบริษัทอาจเป็นภาพสะท้อนของความสำเร็จเนื่องจากการมีกำไรนำไปลงทุนซ้ำและสามารถหาเงินทุนจากภายนอกได้ง่าย ในขณะที่ผู้รอดชีวิตบ่งชี้ถึงความสามารถในการรับการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยคำนึงถึงความสามารถแข่งขัน นอกเหนือไปจากโอกาสเริ่มต้น เช่น การฟื้นตัวทางเศรษฐกิจหรือช่วงเริ่มต้นของการเติบโตของอุตสาหกรรม

งานวิจัยนี้เกี่ยวข้องกับการทำกำไรของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทยในด้านการเงินเท่านั้น ประสิทธิภาพและปัจจัยภายในและภายนอกที่กำหนดผลกำไร ตามการศึกษาก่อนหน้านี้ที่ตรวจสอบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทประกันภัยอัตราส่วนทางบัญชีถูกใช้เป็นการวัดตัวแปรแต่ละตัว ในการเลือกปัจจัยที่เป็นตัวแปรอิสระในแบบจำลอง การศึกษาก่อนหน้านี้ได้รับการทบทวนและแสดงให้เห็นว่าปัจจัยสิบประการต่อไปนี้ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทประกันภัยในฐานะปัจจัยภายในและภายนอกอันเป็นผลให้เกิดการนำปัจจัยเหล่านี้ไปใช้ในแบบจำลอง ต่อไปนี้เป็นข้อมูลของตัวแปรที่เลือก

3.5.1 ความสามารถในการทำกำไร (Profitability)

มีหลายวิธีในการวัดความสามารถในการทำกำไร ดังที่แสดงในการศึกษาก่อนหน้านี้ ในการศึกษาครั้งนี้ จะใช้ 2 อัตราส่วนเป็นตัววัด

1) อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return On Assets: ROA) ถูกใช้เพื่อวัดความสามารถในการทำกำไร เนื่องจากการศึกษาเกี่ยวกับหัวข้อนี้ใช้อัตราส่วนนี้เพื่อกำหนดความสามารถในการทำกำไรของบริษัทประกันภัย โดยอัตราส่วนนี้แสดงให้เห็นถึง ประสิทธิภาพในการดำเนินงานและการบริหารสินทรัพย์รวม (Total Asset) ของกิจการเพื่อให้กิจการได้รับผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม มากที่สุด (Deniel & Tilahun, 2013; Dorina, K. & Dorina, A., 2016; Hifza, 2011; Meaza, 2014; Teklit, 2017; Wali et al., 2016)

สูตรการคำนวณ

อัตราส่วนผลตอบแทนต่อ สินทรัพย์ (Return On Assets: ROA)	=	$\frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$	x	100
--	---	--	---	-----

2) อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity : ROE) ถูกใช้เพื่อวัดความสามารถในการทำกำไร เนื่องจากการศึกษาเกี่ยวกับหัวข้อนี้ใช้อัตราส่วนนี้เพื่อกำหนดความสามารถในการทำกำไรของบริษัทประกันภัย โดยอัตราส่วนนี้แสดงให้เห็นถึงความสามารถของบริษัทในการสร้างผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นหรือส่วนของผู้ถือหุ้นได้มากน้อยเพียงใด

สูตรการคำนวณ

อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วน ของผู้ถือหุ้น (Return On Equity : ROE)	=	$\frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}}$	x	100
---	---	---	---	-----

3.5.2 ขนาดของบริษัทประกันวินาศภัย

ในการศึกษานี้ ขนาดของบริษัทถูกวัดโดยสินทรัพย์รวมของบริษัทประกันวินาศภัย (Teklit, 2017)

3.5.3 อายุของบริษัทประกันวินาศภัย

ในการศึกษานี้ อายุของบริษัทถูกวัดโดยจำนวนปีที่บริษัทประกันวินาศภัยดำเนินกิจการ (Tomislava et al., 2017)

3.5.4 อัตราส่วนโครงสร้างทางการเงิน

อัตราส่วนโครงสร้างทางการเงิน คือจำนวนหนี้ที่ใช้ในการจัดหาสินทรัพย์ของบริษัท บริษัทที่มีหนี้สินมากกว่าทุนอย่างมีนัยสำคัญถือเป็นบริษัทที่มีภาระหนี้สูง ในการศึกษาที่วัดจากหนี้สินรวมต่อมูลค่าทุนรวมของบริษัท (Meaza, 2014)

สูตรการคำนวณ

$$\text{อัตราส่วนโครงสร้างทางการเงิน (Leverage Ratio)} = \frac{\text{หนี้สินรวม}}{\text{มูลค่าทุนรวม}} \times 100$$

3.5.5 อัตราส่วนค่าสินไหมทดแทน

บริษัทประกันวินาศภัยมีเจ้าหน้าที่รับประกันภัย (Underwriter) จะใช้อัตราส่วนค่าสินไหมทดแทน (Loss Ratio) ในการวัดสัดส่วนของต้นทุนค่าสินไหมทดแทน เทียบกับเบี้ยประกันภัยรับที่ถือเป็นรายได้ เพื่อพิจารณาถึงการต่ออายุกรมธรรม์ประกันภัยในแต่ละราย ซึ่งจะช่วยในการคัดกรองความ เหนือจากนั้นนักคณิตศาสตร์ประกันภัยใช้ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนดังกล่าวในการ กำหนดการเปลี่ยนแปลงค่าเบี้ยประกันภัย และการประมาณค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นแล้วแต่ยังไม่ได้รับรายงาน (Incurred But Not Reported: IBNR) (สมาคมประกันวินาศภัยไทย, 2558)

สูตรการคำนวณ

$$\text{อัตราส่วนค่าสินไหมทดแทน (Loss Ratio)} = \frac{\text{ค่าสินไหมทดแทน}}{\text{เบี้ยประกันภัยที่ถือเป็นรายได้}} \times 100$$

3.5.6 อัตราส่วนเงินกองทุนทั้งหมดต่อสินทรัพย์เสี่ยง

ธุรกิจประกันภัยนั้นเป็นธุรกิจที่ต้องมีการบริหารจัดการเงินลงทุนจากเบี้ยประกันภัยรับ เพื่อให้ได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนให้ได้มากที่สุด แต่การลงทุนต้องมีการควบคุมดูแลอย่างเหมาะสม เพื่อดำรงไว้ซึ่งสภาพคล่องของบริษัทกรณีเกิดความเสียหายจากการเสี่ยงภัยที่มีมูลค่าสูง เช่น ภัยธรรมชาติร้ายแรง และเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชน เศรษฐกิจและสังคม ทั้งระบบของประเทศไทย ดังนั้นจึงต้องมีสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) ในการกำกับดูแลบริษัทประกันวินาศภัยอย่างใกล้ชิด (สมาคมประกันวินาศภัยไทย, 2558)

ซึ่งการกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) นอกจากบริษัทประกันวินาศภัยจะต้องส่งงบการเงินรายไตรมาสแล้ว บริษัทยังต้องส่งรายงานทางการเงินเพิ่มเติมตามข้อกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) ซึ่งรายงานที่สำคัญที่ต้องจัดส่งต่อนายทะเบียน คือ รายงานการดำรงเงินกองทุนตามระดับความเสี่ยงของบริษัทประกันวินาศภัย (Risk Based Capital Report : RBC) เป็นรายงานที่ใช้ในการคำนวณหาอัตราส่วนความเพียงพอของการดำรงเงินกองทุน (Capital Adequacy Ratio : CAR) ซึ่งรายงานนี้จะใช้วัดความสามารถในการรองรับค่าสินไหมที่อาจจะเกิดขึ้นของบริษัท ถึงแม้ว่างบการเงินจะมีการตั้งสำรองค่าสินไหมทดแทนเพื่อรองรับความเสียหายที่บริษัทคาดการณ์ไว้ (Expected Loss) แต่การคำนวณเงินกองทุนนั้นเพื่อรองรับความเสียหายที่บริษัทไม่ได้คาดการณ์ไว้ (Unexpected Loss) (สมาคมประกันวินาศภัยไทย, 2558)

สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) ได้กำหนดให้บริษัทประกันวินาศภัย ต้องดำรงอัตราส่วนความเพียงพอของการดำรงเงินกองทุน (Capital Adequacy Ratio : CAR) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 140 หากต่ำกว่าร้อยละ 140 สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) เข้ามาควบคุมและดูแลกิจการทันที(สมาคมประกันวินาศภัยไทย, 2558)

สูตรการคำนวณ

$$\text{อัตราส่วนความเพียงพอของ} \\ \text{การดำรงเงินกองทุน (Capital} \\ \text{Adequacy Ratio : CAR)} = \frac{\text{เงินกองทุนที่สามารถนำมาใช้ได้ทั้งหมด} \\ \text{(Total Capital Available: TCA)}}{\text{เงินกองทุนที่ต้องดำรงทั้งหมด} \\ \text{(Total capital required (TCR)}} \times 100$$

3.5.7 อัตราการเติบโตของเบี้ยประกันภัยรับ

ในการศึกษานี้การเติบโตของบริษัทประกันภัยวัดจากเปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์รวมของบริษัทประกันภัย (Meaza, 2014)

3.5.8 ส่วนแบ่งทางการตลาด

ส่วนแบ่งการตลาดวัดโดยอัตราส่วนของสินทรัพย์รวมของบริษัทประกันวินาศภัยต่อสินทรัพย์รวมของภาคการประกันภัยโดยรวม คิดเป็นร้อยละของสินทรัพย์ของบริษัทประกันภัยหนึ่งๆ เมื่อเทียบกับสินทรัพย์รวมของอุตสาหกรรมประกันภัย ยิ่งร้อยละของทรัพย์สินของบริษัทประกันวินาศภัยต่อสินทรัพย์รวมของภาคการประกันภัยมากเท่าใด ส่วนแบ่งการตลาดก็ยิ่งมากขึ้นเท่านั้น (Teklit, 2017)

3.5.9 สถานการณ์แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 (Covid-19)

ปีที่เกิดสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 คือปี พ.ศ. 2563 -2564 โดยกำหนดค่าให้เป็น 1 และปีที่ยังไม่เกิดได้แก่ปี 2560 – 2562 เป็น 0

บทที่ 4

ผลการวิจัย

จากการกำหนดแบบสมการจำลองในบทที่ 3 ทางผู้วิจัยได้ทำการทดสอบข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรม STATA เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการทำกำไรกับปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกของบริษัทในอุตสาหกรรมประกันวินาศภัยในประเทศไทย เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลย้อนหลัง 5 ปี ตั้งแต่ปี 2560 – 2564 ในบทนี้จะแสดงผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งเป็น 3 ส่วนได้แก่

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation)

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์โดยใช้วิธีการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression)

4.1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทย ก่อนวิเคราะห์ได้มีการตรวจสอบข้อมูลและตัดข้อมูลที่ผิดปกติออกไปด้วยการพิจารณาความผิดปกติของความเบ้และความโด่ง ในส่วนนี้จะแสดงผลการวิเคราะห์ทางสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ในส่วนของตัวแปรต้น ได้แก่ ปัจจัยภายในที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไร ได้แก่ ขนาดของบริษัทประกันวินาศภัย อายุของบริษัทประกันวินาศภัย อัตราส่วนโครงสร้างทางการเงิน อัตราส่วนค่าสินไหมทดแทน อัตราส่วนเงินกองทุนทั้งหมดต่อสินทรัพย์เสี่ยง อัตราการเติบโตของเบี้ยประกันภัยรับ ปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไร ได้แก่ ส่วนแบ่งทางการตลาด และ สถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 (Covid-19) ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการทำกำไร โดยใช้อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return On Assets: ROA) และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return On Equity: ROE)

โดยสถิติพื้นฐานที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่ามัธยฐาน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.1 ค่าสถิติพรรณนาของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาความสัมพันธ์

Variable	Obs	Mean	Std. dev.	Min	Max
size	255	9.407711	0.713012	7.841528	10.90159
age	255	46.7133	25.09153	2.465753	91.96165
leverage	255	242.1848	224.8873	-988.419	1339.36
loss	255	53.96617	51.08882	-303.522	590.4242
car	255	452.9508	296.8417	-111.36	1507.26
growth	255	2.650213	35.42497	-230.123	289.5812
ms	255	1.864697	3.489883	-0.06394	24.0243
roa	255	-1.53667	9.842018	-68.5561	21.40067
roe	255	-5.98397	45.50788	-276.022	291.4558

โดยกำหนดให้

- roa = อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์
- roe = อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น
- size = ขนาดของบริษัทประกันวินาศภัย
- age = อายุของบริษัทประกันวินาศภัย
- leverage = อัตราส่วน โครงสร้างทางการเงิน
- loss = อัตราส่วนค่าสินไหมทดแทน
- car = อัตราส่วนเงินกองทุนทั้งหมดต่อสินทรัพย์เสี่ยง
- growth = อัตราการเติบโตของเบี้ยประกันภัยรับ
- ms = ส่วนแบ่งทางการตลาด
- covid = สถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019

จากตารางที่ 4.1 ค่าสถิติพรรณนาของตัวแปรที่ศึกษาจำนวน 255 ตัวแปร โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาพบว่า

ตัวแปรต้น: ปัจจัยภายใน

ขนาดของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 9.41 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.71 ค่าต่ำสุดเท่ากับ 7.84 และค่าสูงสุดเท่ากับ 10.9

อายุของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 46.71 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 25.09 ค่าต่ำสุดเท่ากับ 2.47 และค่าสูงสุดเท่ากับ 91.96

อัตราส่วนโครงสร้างของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 242.18 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 224.89 ค่าต่ำสุดเท่ากับ -988.42 และค่าสูงสุดเท่ากับ 1,339.36

อัตราส่วนค่าสินไหมทดแทนของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.54 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.51 ค่าต่ำสุดเท่ากับ -3.04 และค่าสูงสุดเท่ากับ 5.9

อัตราส่วนเงินกองทุนทั้งหมดต่อสินทรัพย์เสี่ยงของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 452.95 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 296.84 ค่าต่ำสุดเท่ากับ -111.36 และค่าสูงสุดเท่ากับ 1,507.26

อัตรากារเติบโตของเบี้ยประกันภัยรับของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.65 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.35 ค่าต่ำสุดเท่ากับ -230.12 และค่าสูงสุดเท่ากับ 289.58

ส่วนแบ่งทางการตลาดของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.86 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.35 ค่าต่ำสุดเท่ากับ -0.06 และค่าสูงสุดเท่ากับ 24.02

ตัวแปรตาม: ความสามารถในการทำกำไร

อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ -1.54 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 9.84 ค่าต่ำสุดเท่ากับ -68.56 และค่าสูงสุดเท่ากับ 21.40

อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.98 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 45.51 ค่าต่ำสุดเท่ากับ -276.02 และค่าสูงสุดเท่ากับ 291.46

4.2 การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ (Correlation)

ผลการทดสอบการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ในตารางที่ 4.1 พบว่า มีตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์สูงอย่างมีนัยสำคัญ ดังนี้

ตารางที่ 4.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Matrix)

	size	age	leverage	loss	car	growth	ms	covid	roa	roe
size	1									
age	0.1769*	1								
	0.0046									
leverage	0.1286*	-0.1191	1							
	0.0402	0.0575								
loss	0.0677	-0.002	0.0599	1						
	0.2817	0.9743	0.341							
car	0.0795	-0.0415	-0.2859*	-0.1293*	1					
	0.2058	0.5092	0	0.0391						
growth	0.1822*	0.1056	0.0821	0.1007	0.0488	1				
	0.0035	0.0924	0.1915	0.1087	0.4378					
ms	0.6289*	0.1929*	-0.0746	0.049	-0.0895	0.0507	1			
	0	0.002	0.2352	0.4363	0.1544	0.4199				
covid	0.0268	0.0489	-0.0583	0.077	-0.0007	0.1257*	0.0103	1		
	0.6701	0.4368	0.3541	0.2203	0.9905	0.0449	0.8699			
roa	0.4065*	0.2034*	-0.0329	-0.3404*	0.3644*	0.1278*	0.1814*	0.0164	1	
	0	0.0011	0.6008	0	0	0.0414	0.0036	0.7947		
roe	0.1961*	0.1605*	-0.5757*	-0.1839*	0.1916*	0.1019	0.1073	0.0547	0.4558*	1
	0.0017	0.0102	0	0.0032	0.0021	0.1045	0.0872	0.3847	0	

*= แสดงนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

จากการทดสอบพบว่า มีตัวแปรที่มีความสัมพันธ์สูงเกินร้อยละ 80 ดังนี้

เมื่อเปรียบเทียบด้วยตัวแปรตามได้แก่ ความสามารถในการทำกำไร โดยใช้อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ในการวัดพบว่า ขนาดของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทย อายุของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทย อัตราส่วนเงินกองทุนทั้งหมดต่อสินทรัพย์เสี่ยง อัตราการเติบโตของเบี้ยประกันภัยรับ และส่วนแบ่งทางการตลาด มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสามารถในการทำกำไร โดยใช้อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ นอกจากนี้ยังมีอัตราส่วนค่าสินไหมทดแทนมีความสัมพันธ์เชิงลบกับความสามารถในการทำกำไร โดยใช้อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์

เมื่อเปรียบเทียบด้วยตัวแปรตามได้แก่ ความสามารถในการทำกำไร โดยใช้อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นในการวัดพบว่า ขนาดของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทย อายุของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทย และ อัตราส่วนเงินกองทุนทั้งหมดต่อสินทรัพย์เสี่ยง มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสามารถในการทำกำไร โดยใช้อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น นอกจากนี้ยังมีอัตราส่วนค่าสินไหมทดแทน อัตราส่วนโครงสร้างทางการเงิน และ อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ มีความสัมพันธ์เชิงลบกับความสามารถในการทำกำไรโดยใช้ อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

เมื่อเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างสองตัวแปรต้น พบว่า ขนาดของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทย มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับอายุของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทย อัตราส่วนโครงสร้างทางการเงิน อัตราการเติบโตของเบี้ยประกันภัยรับ และ ส่วนแบ่งทางการตลาด อายุของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทยมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับส่วนแบ่งทางการตลาด อัตราส่วนโครงสร้างทางการเงินมีความสัมพันธ์เชิงลบกับอัตราส่วนเงินกองทุนทั้งหมดต่อสินทรัพย์เสี่ยง อัตราส่วนค่าสินไหมทดแทน มีความสัมพันธ์เชิงลบกับอัตราส่วนเงินกองทุนทั้งหมดต่อสินทรัพย์เสี่ยง อัตราการเติบโตของเบี้ยประกันภัยรับมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 (Covid-19)

4.3 การวิเคราะห์โดยใช้วิธีการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression)

จากตารางที่ 4.4 แสดงผลการทดสอบ Hausman Test ที่ใช้ทดสอบในการเลือกการประมาณค่าที่เหมาะสม ซึ่งผลการทดสอบพบว่า หากใช้แบบจำลองที่ตัวแปรอิสระเป็น ROA ค่า Hausman Chi-square statistics มีค่าเท่ากับ 27.81 และ Prob. (t – statistic) จะมีค่าเท่ากับ 0.0005 สามารถสรุปได้ว่าแบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาคือ Fixed effect หากใช้แบบจำลองที่ตัวแปรอิสระเป็น ROE ค่า Hausman Chi-square statistics มีค่าเท่ากับ 45.12 และ Prob. (t – statistic) จะมีค่าเท่ากับ 0.0000 สามารถสรุปได้ว่าแบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาคือ Fixed Effect Model

จากการวิเคราะห์สมการตัวแบบจำลองความสามารถในการทำกำไรของบริษัทประกัน
วินาศภัยในประเทศไทยด้วยวิธีการ Fixed Effect Model โดยผลการวิจัยแสดงเป็นสมการได้ดังนี้

$$ROA_{i,t} = \alpha + 0.01Leverage_{i,t} - 0.04Los_{i,t} + 0.01CAR_{i,t}$$

$$ROE_{i,t} = \alpha + 61.68Size_{i,t} - 0.17Leverage_{i,t} + -0.12Loss_{i,t} + 15.44MS_{i,t}$$

ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression)

	Dependent variable			Dependent variable		
	ROA			ROE		
	Multiple Regression OLS	Multiple Regression FEM	Multiple Regression REM	Multiple Regression OLS	Multiple Regression FEM	Multiple Regression REM
size	5.519636***	7.109009	5.162596***	25.54118***	61.67735***	28.11988***
age	0.0596726***	0.2851998	0.0669916***	0.0640871	-3.774237	0.0459177
leverage	0.0013537	0.0154167***	0.0059436**	-0.1329497***	-0.1716517***	-
loss	-0.0645428***	-0.043934***	-0.056607***	-0.1628196***	-0.1181041***	-0.132616***
car	0.0098358***	0.0144255***	0.0114422***	-0.0113231	-0.0098887	-0.0117447
growth	0.015576	-0.0159088	0.0024092	0.1422385**	-0.0451782	0.0486832
ms	-0.1612637	1.153477	-0.083461	-2.653804***	15.44236**	-2.802415**
covid	0.3927404	0.1686524	0.561738	0.5675579	7.739657	0.7442611
_cons	-57.44884	-91.81175	-56.87705	-198.8032	-389.2669	-219.7011
R-squared	0.4117	Within = 0.3577	Within = 0.3005	0.4716	Within = 0.5091	Within = 0.4736
		Between = 0.2898	Between =0.4853		Between = 0.0159	Between = 0.4715
		Overall = 0.2532	Overall = 0.4		Overall = 0.0352	Overall = 0.464
Adjust R-squared	0.3926	-	-	0.4544	-	-
Obs	255	255	255	255	255	255
AIC	1,771.5560	1595.661	-	2525.119	2336.757	-
BIC	1,803.4270	1627.533	-	2556.991	2368.629	-

*, **, *** แสดงนัยสำคัญที่ระดับ 0.1 , 0.05 , 0.01 ตามลำดับ, FEM = Fixed Effect Model, REM = Random Effect Model, AIC = Akaike Information Criterion, BIC = Bayesian Information Criterion

ตารางที่ 4.4 ตารางแสดงผลการทดสอบ Hausman Test

การทดสอบ	ROA	ROE
Hausman test Chi sq	27.81	45.12
Prob > chi2	0.0005	0.0000

ผลการศึกษาของแบบจำลองแรกด้วยตัวแปรอิสระเป็นความสามารถในการทำกำไรโดยใช้ อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทย จากตารางที่ 4.3 โดยใช้ Fixed Effect Model สามารถสรุปผลข้างต้นได้ดังนี้

ตัวแปรต้น: ปัจจัยภายใน

อัตราส่วนโครงสร้างทางการเงิน มีอิทธิพลในทิศทางเดียวกับความสามารถในการทำกำไรของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทย ที่มีระดับนัยสำคัญที่ 0.01 โดยค่าสัมประสิทธิ์ของอัตราส่วนโครงสร้างทางการเงินต่ออัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ เท่ากับ 0.02 นั้นหมายถึง ถ้าอัตราส่วนโครงสร้างทางการเงินของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทยเพิ่มขึ้น 1% จะส่งผลให้อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทยเพิ่มขึ้น 0.02%

อัตราส่วนสินไหมทดแทน มีอิทธิพลในทิศทางตรงกันข้ามกับความสามารถในการทำกำไรของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทย ที่มีระดับนัยสำคัญที่ 0.01 โดยค่าสัมประสิทธิ์ของอัตราส่วนสินไหมทดแทนต่ออัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ เท่ากับ 0.04 นั้นหมายถึง ถ้าอัตราส่วนสินไหมทดแทนของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทย เพิ่มขึ้น 1% จะส่งผลให้อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ลดลง 0.04%

อัตราส่วนเงินกองทุนทั้งหมดต่อสินทรัพย์เสี่ยงมีอิทธิพลในทิศทางเดียวกับความสามารถในการทำกำไรของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทย ที่มีระดับนัยสำคัญที่ 0.01 โดยค่าสัมประสิทธิ์ของอัตราส่วนเงินกองทุนทั้งหมดต่อสินทรัพย์เสี่ยงต่ออัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ เท่ากับ 0.01 นั้นหมายถึง ถ้าอัตราส่วนเงินกองทุนทั้งหมดต่อสินทรัพย์เสี่ยงของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทยเพิ่มขึ้น 1% จะส่งผลให้อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทยเพิ่มขึ้น 0.01%

ขนาด อายุ และส่วนแบ่งตลาดของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทยมีอิทธิพลในทิศทางเดียวกับความสามารถในการทำกำไรของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทย แต่ว่าผลทางสถิติจะไม่มีนัยสำคัญ

อัตราการเติบโตของเบี้ยประกันภัยรับของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทยมีอิทธิพลในทิศทางตรงกันข้ามกับความสามารถในการทำกำไรของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทย แต่ว่าผลทางสถิติจะไม่มีนัยสำคัญ

ตัวแปรต้น: ปัจจัยภายนอก

สถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 (Covid-19) ในประเทศไทยมีอิทธิพลในทิศทางเดียวกับความสามารถในการทำกำไรของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทย แต่ว่าผลทางสถิติจะไม่มีนัยสำคัญ

ผลการศึกษาของแบบจำลองแรกด้วยตัวแปรอิสระเป็นความสามารถในการทำกำไรโดยใช้อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทย จากตารางที่ 4.3 โดยใช้ Fixed Effect Model สามารถสรุปผลข้างต้นได้ดังนี้

ตัวแปรต้น: ปัจจัยภายใน

ขนาดของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทยมีอิทธิพลในทิศทางเดียวกันกับความสามารถในการทำกำไรของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทย ที่มีระดับนัยสำคัญที่ 0.01 โดยค่าสัมประสิทธิ์ของขนาดของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทยต่ออัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น เท่ากับ 61.68 นั้นหมายถึง ถ้าสินทรัพย์รวมของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทยเพิ่มขึ้น 1% จะส่งผลให้อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทยเพิ่มขึ้น 61.68%

อัตราส่วนโครงสร้างทางการเงินอิทธิพลในทิศทางตรงกันข้ามกับความสามารถในการทำกำไรของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทย ที่มีระดับนัยสำคัญที่ 0.01 โดยค่าสัมประสิทธิ์ของอัตราส่วนโครงสร้างทางการเงินต่ออัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น เท่ากับ 0.17 นั้นหมายถึง ถ้าอัตราส่วนโครงสร้างทางการเงินของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทย เพิ่มขึ้น 1% จะส่งผลให้อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นลดลง 0.17%

อัตราส่วนสินไหมทดแทน มีอิทธิพลในทิศทางตรงกันข้ามกับความสามารถในการทำกำไรของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทย ที่มีระดับนัยสำคัญที่ 0.01 โดยค่าสัมประสิทธิ์ของอัตราส่วนสินไหมทดแทนต่ออัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น เท่ากับ 0.12 นั้นหมายถึง ถ้าอัตราส่วนสินไหมทดแทนของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทย เพิ่มขึ้น 1% จะส่งผลให้อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นลดลง 0.12%

ส่วนแบ่งตลาดมีอิทธิพลในทิศทางเดียวกันกับความสามารถในการทำกำไรของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทย ที่มีระดับนัยสำคัญที่ 0.05 โดยค่าสัมประสิทธิ์ของส่วนแบ่งตลาดต่อสินทรัพย์เสี่ยงต่ออัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น เท่ากับ 15.44 นั้นหมายถึง ถ้าส่วนแบ่งตลาดของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทยเพิ่มขึ้น 1% จะส่งผลให้อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทยเพิ่มขึ้น 15.44%

อายุของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทย อัตราส่วนเงินกองทุนทั้งหมดต่อสินทรัพย์
เสี่ยง และอัตราการเติบโตของเบี้ยประกันภัยรับและมีอิทธิพลในทิศทางตรงกันข้ามกับ
ความสามารถในการทำกำไรของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทย แต่ว่าผลทางสถิติจะไม่มี
นัยสำคัญ

ตัวแปรต้น: ปัจจัยภายนอก

สถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 (Covid-19)
ในประเทศไทยมีอิทธิพลในทิศทางเดียวกับความสามารถในการทำกำไรของบริษัทประกันวินาศภัย
ในประเทศไทย แต่ว่าผลทางสถิติจะไม่มีนัยสำคัญ

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยใดที่มีสำคัญและสัมพันธ์กับความสามารถในการทำกำไรของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทย มีตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยดังต่อไปนี้

ตัวแปรอิสระที่ใช้แบ่งเป็นสองกลุ่ม ได้แก่ 1) ปัจจัยภายในของบริษัทประกันวินาศภัยนั้นๆ ทั้งหมด 7 ตัวแปร ได้แก่ ขนาดของบริษัทประกันวินาศภัย อายุของบริษัทประกันวินาศภัย อัตราส่วนโครงสร้างทางการเงิน อัตราส่วนค่าสินไหมทดแทน อัตราส่วนเงินกองทุนทั้งหมดต่อสินทรัพย์เสี่ยง อัตราการเติบโตของเบี้ยประกันภัยรับ และส่วนแบ่งทางการตลาด 2) และปัจจัยภายนอก ได้แก่ สถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 (Covid-19) ตัวแปรตามจะประกอบด้วย อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)

ข้อมูลที่น่านำมาใช้ในงานวิจัยนี้เป็นข้อมูลทุติยภูมิ โดยเป็นข้อมูลทางการเงินจากงบการเงินของบริษัทประกันวินาศภัยที่ประกอบกิจการและคงอยู่ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2560 – 2564 เป็นจำนวนรวมทั้งสิ้น 51 บริษัท และข้อมูลอัตราส่วนความเสี่ยงของเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงจากสมาคมประกันวินาศภัย มาทำการวิจัยผ่าน การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation) และการวิเคราะห์โดยใช้วิธีการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) โดยใช้โปรแกรม STATA ในการวิเคราะห์

5.1 สรุปผลการวิจัย

ขนาดของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 9.41 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.71 ค่าต่ำสุดเท่ากับ 7.84 และค่าสูงสุดเท่ากับ 10.9

อายุของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 46.71 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 25.09 ค่าต่ำสุดเท่ากับ 2.47 และค่าสูงสุดเท่ากับ 91.96

อัตราส่วนโครงสร้างของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 242.18 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 224.89 ค่าต่ำสุดเท่ากับ -988.42 และค่าสูงสุดเท่ากับ 1,339.36

อัตราส่วนค่าสินไหมทดแทนของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.54 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.51 ค่าต่ำสุดเท่ากับ -3.04 และค่าสูงสุดเท่ากับ 5.9

อัตราส่วนเงินกองทุนทั้งหมดต่อสินทรัพย์เสี่ยงของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 452.95 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 296.84 ค่าต่ำสุดเท่ากับ -111.36 และค่าสูงสุดเท่ากับ 1,507.26

อัตรากារเติบโตของเบี้ยประกันภัยรับของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.65 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.35 ค่าต่ำสุดเท่ากับ -230.12 และค่าสูงสุดเท่ากับ 289.58

ส่วนแบ่งทางการตลาดของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.86 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.35 ค่าต่ำสุดเท่ากับ -0.06 และค่าสูงสุดเท่ากับ 24.02

จากการวิเคราะห์ผลกระทบระหว่างตัวแปรอิสระกับความสามารถในการทำกำไรด้วยสถิติสมการถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression) โดยเครื่องมือทางสถิติอย่าง Fixed Effect Model เข้ามาช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผลได้ดังนี้

ตารางที่ 5.1 ตารางเปรียบเทียบความสัมพันธ์โดยใช้สถิติสมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) โดยใช้ Fixed Effect Model ระหว่างตัวแปรอิสระกับอัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์ (ROA)

ตัวแปร	ระดับความมีนัยสำคัญ	ความสัมพันธ์	ทิศทางของความสัมพันธ์
ขนาดของบริษัทประกันวินาศภัย	-	×	+
อายุของบริษัทประกันวินาศภัย	-	×	+
อัตราส่วนโครงสร้างทางการเงิน	***	✓	+
อัตราส่วนค่าสินไหมทดแทน	***	✓	-
อัตราส่วนเงินกองทุนทั้งหมดต่อสินทรัพย์เสี่ยง	***	✓	+
อัตรการเติบโตของเบี้ยประกันภัยรับ	-	×	-
ส่วนแบ่งทางการตลาด	-	×	-
สถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 (Covid-19)	-	×	+

*, **, *** แสดงนัยสำคัญที่ระดับ 0.1 , 0.05 , 0.01 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์พบว่า อัตราส่วนโครงสร้างทางการเงิน อัตราส่วนค่าสินไหมทดแทน อัตราส่วนเงินกองทุนทั้งหมดต่อสินทรัพย์เสี่ยง มีความสัมพันธ์ต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนตัวแปรอิสระที่เหลือคือขนาดของบริษัทประกันวินาศภัย อายุของบริษัทประกันวินาศภัย อัตรการเติบโตของเบี้ยประกันภัยรับ ส่วนแบ่งทางการตลาด สถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 (Covid-19) นั้นพบว่าไม่มีความสัมพันธ์ต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทย

ตารางที่ 5.2 ตารางเปรียบเทียบความสัมพันธ์โดยใช้สถิติสมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) โดยใช้ Fixed Effect Model ระหว่างตัวแปรอิสระกับอัตราผลตอบแทนของส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)

ตัวแปร	ระดับความมี		ทิศทางของ ความสัมพันธ์
	นัยสำคัญ	มีอิทธิพล	
ขนาดของบริษัทประกันวินาศภัย	***	✓	+
อายุของบริษัทประกันวินาศภัย	-	✗	-
อัตราส่วนโครงสร้างทางการเงิน	***	✓	-
อัตราส่วนค่าสินไหมทดแทน	***	✓	-
อัตราส่วนเงินกองทุนทั้งหมดต่อสินทรัพย์เสี่ยง	-	✗	-
อัตราการเติบโตของเบี้ยประกันภัยรับ	-	✗	-
ส่วนแบ่งทางการตลาด	**	✓	+
สถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 (Covid-19)	-	✗	+

*, **, *** แสดงนัยสำคัญที่ระดับ 0.1 , 0.05 , 0.01 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์พบว่า ขนาดของบริษัทประกันวินาศภัย อัตราส่วน โครงสร้างทางการเงิน อัตราส่วนค่าสินไหมทดแทน มีอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนแบ่งทางการตลาดอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนตัวแปรอิสระที่เหลือได้แก่ อายุของบริษัทประกันวินาศภัย อัตราส่วนเงินกองทุนทั้งหมดต่อสินทรัพย์เสี่ยง อัตราการเติบโตของเบี้ยประกันภัยรับ สถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 (Covid-19) นั้นพบว่าไม่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทย

จากข้อมูลข้างต้นสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทย ได้แก่

ขนาดของบริษัทประกันวินาศภัย หากบริษัทประกันวินาศภัยขยายใหญ่ขึ้นจะทำให้บริษัทมีความสามารถในการทำกำไรจากอัตราผลตอบแทนของส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้น ซึ่งหมายถึงหากบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทยมีสินทรัพย์รวมมาก จะส่งผลให้ผลตอบแทนที่ผู้ถือหุ้นจะได้รับนั้นเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

อัตราส่วนโครงสร้างทางการเงินของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทย หากมีมากขึ้นจะมีอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไร โดยมีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมเพิ่มขึ้น ในขณะที่เดียวกันจะอิทธิพลต่ออัตราผลตอบแทนของส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งหมายถึงหากบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทยมีหนี้สินเพิ่มขึ้น สินทรัพย์ของบริษัทที่นำไปลงทุนจะเพิ่มขึ้นตามจะอิทธิพลต่อผลตอบแทนที่ได้รับจากสินทรัพย์จะเพิ่มขึ้น แต่ในขณะเดียวกันผลตอบแทนที่ผู้ถือหุ้นจะได้รับนั้นจะลดลงจากการที่บริษัทดำเนินงานด้วยหนี้สินที่เพิ่มขึ้น จะทำให้สัดส่วนของส่วนของผู้ถือหุ้นลดลง ดังนั้นผลตอบแทนที่ต้องแบ่งให้ผู้ถือหุ้นลดลง

อัตราส่วนค่าสินไหมทดแทนของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทย หากมีลดลงจะอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไรทั้งอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม และอัตราผลตอบแทนของส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งหมายถึงหากบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทยมีค่าสินไหมทดแทนมากขึ้นจะทำให้บริษัทไม่สามารถนำสินทรัพย์ไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากจะต้องเก็บสินทรัพย์ไว้สำรองสำหรับสำรองค่าสินไหมทดแทน สำรองค่าจัดการสินไหมทดแทน และการสำรองค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นแล้วแต่ยังไม่ได้รับรายงาน อีกทั้งการมีค่าสินไหมทดแทนที่เพิ่มขึ้น จะทำให้บริษัทมีกำไรลดลง และการจ่ายผลตอบแทนของผู้ถือหุ้นจะลดลง

อัตราส่วนเงินกองทุนทั้งหมดต่อสินทรัพย์เสี่ยงของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทย หากค่าแรงเงินกองทุนเพิ่มขึ้นจะส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรโดยใช้อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ ซึ่งหมายถึง หากบริษัทค่าแรงเงินกองทุนที่มีสัดส่วนมากกว่าค่าสินไหมทดแทนที่บริษัทจะต้องจ่ายในอนาคตและความเสียหายที่บริษัทไม่ได้คาดการณ์ไว้ ทั้งหมดล้วนอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไรรวมถึงบริษัทจะสามารถใช้สินทรัพย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและได้รับผลตอบแทนจากสินทรัพย์ลงทุนที่มากขึ้น ทั้งนี้เงินกองทุนจึงเป็นหลักประกันต่อความมั่นคงของบริษัทประกันวินาศภัย แต่อัตราส่วนเงินกองทุนทั้งหมดต่อสินทรัพย์เสี่ยงไม่ส่งผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

ส่วนแบ่งทางการตลาดของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทย มีหากมีเพิ่มขึ้นจะส่งผลให้ความสามารถในการทำกำไรจากอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้น ซึ่งหมายถึง หากบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทยมีขายกรมธรรม์ประกันภัยจนมีส่วนแบ่งตลาดที่เพิ่มขึ้น จะทำให้ผลตอบแทนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้น แต่ส่วนแบ่งทางการตลาดไม่ส่งผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนสินทรัพย์

ในอายุของบริษัทประกันวินาศภัย อัตราส่วนเงินกองทุนทั้งหมดต่อสินทรัพย์เสี่ยง อัตราการเติบโตของเบี้ยประกันภัยรับและสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 (Covid-19) นั้นพบว่าไม่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทย

จากการวิเคราะห์และเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไรโดยใช้อัตราผลตอบแทนต่อส่วนสินทรัพย์ และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น พบว่า

ปัจจัยภายในที่มีผลต่อความสามารถทำกำไรทั้งอัตราผลตอบแทนต่อส่วนสินทรัพย์ และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่

อัตราส่วนโครงสร้างทางการเงิน ซึ่งมีผลกระทบเชิงบวกกับอัตราผลตอบแทนต่อส่วนสินทรัพย์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยอดีต (เช่น Batsirai et al., 2017) แต่ปฏิเสธกับสมมุติฐานที่ 3 และไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยอดีต (เช่น Anam & Chaudhry, 2019; Demis, 2016; Meaza, 2014)

อัตราส่วนโครงสร้างทางการเงิน มีผลกระทบเชิงลบกับอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นจะสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ 3 และผลการวิจัยสอดคล้องผลการวิจัยอดีต (เช่น Anam & Chaudhry, 2019)

อัตราส่วนค่าสินไหมทดแทน มีผลกระทบเชิงลบทั้งอัตราผลตอบแทนต่อส่วนสินทรัพย์และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งสัมพันธ์กับสมมุติฐานที่ 4 และสอดคล้องกับผลการวิจัยในอดีต (เช่น Batsirai et al., 2017; Hifza, 2011; Meaza, 2014)

ปัจจัยภายในที่มีผลต่อความสามารถทำกำไรเฉพาะอัตราผลตอบแทนต่อส่วนสินทรัพย์และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ อัตราส่วนเงินกองทุนทั้งหมดต่อสินทรัพย์เสี่ยง โดยมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับอัตราผลตอบแทนต่อส่วนสินทรัพย์ ซึ่งจะสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ 5 แต่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยในอดีต (เช่น Ermy & Bambang, 2019)

ปัจจัยภายในที่มีผลต่อความสามารถทำกำไรเฉพาะอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่

ขนาดของบริษัทประกันวินาศภัยมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งจะสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ 5 และสอดคล้องกับผลการวิจัยในอดีต (เช่น Ana & Ghiorge, 2014; Demis, 2016; Hifza, 2011; Teklit, 2017)

ส่วนแบ่งทางการตลาดมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งจะสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ 7 และสอดคล้องกับผลการวิจัยในอดีต (เช่น Teklit, 2017)

ปัจจัยภายในที่ไม่มีอิทธิพลต่อความสามารถทำกำไร โดยใช้อัตราผลตอบแทนต่อส่วนสินทรัพย์และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เช่น Teklit, 2017)

อายุของบริษัทประกันวินาศภัย ไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ 2 และสอดคล้องกับผลการวิจัยในอดีต (เช่น Hifza, 2011; Daare, 2016) แต่ขัดแย้งต่อผลการวิจัยในอดีต (เช่น Tomislava et al., 2017)

อัตราการเติบโตของเบี้ยประกันภัยรับ ที่ไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ 6 ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยในอดีต (เช่น Demis, 2016; Meaza, 2014)

ปัจจัยภายนอกอย่างสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 (Covid-19) ไม่มีอิทธิพลต่อความสามารถทำกำไรทางสถิติ ซึ่งขัดแย้งกับสมมุติฐานที่ 8

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 บริษัทเพิ่มสินทรัพย์รวมเพื่อให้บริษัทมีขนาดใหญ่ขึ้น ซึ่งจะทำให้บริษัทรองรับความเสี่ยงจากการรับประกันภัยมากขึ้น รวมไปถึงเพิ่มความสามารถในการรับประกันภัยได้มากขึ้น เพื่อให้เบี้ยประกันภัยสุทธินั้นครอบคลุมกับค่าใช้จ่ายดำเนินงาน และกระจายความเสี่ยงภัยได้มากขึ้น การเพิ่มเบี้ยประกันภัยรับจะส่งผลให้ส่วนแบ่งตลาดเพิ่มมากขึ้นความสามารถในการทำกำไรจะเพิ่มขึ้นตาม

5.2.2 บริษัทควรลดอัตราส่วนโครงสร้างทางการเงิน โดยการลดหนี้สินและเพิ่มส่วนของผู้ถือหุ้นแทน เพื่อให้ผู้ถือหุ้นได้รับผลตอบแทนมากที่สุด

5.2.3 ผู้บริหารควรบริหารอัตราส่วนค่าสินไหมทดแทนให้ลดลง โดยการเพิ่มคุณภาพของเบี้ยประกันภัยรับ การตั้งค่าเบี้ยประกันภัยให้เหมาะสมกับความเสี่ยงที่บริษัทต้องได้รับ

5.2.4 บริษัทควรดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนทั้งหมดต่อสินทรัพย์เสี่ยงให้มากกว่ากฎหมายกำหนด เพื่อบริษัทจะสามารถนำสินทรัพย์ลงทุนไปลงทุน เพื่อบริษัทจะสามารถใช้สินทรัพย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและได้รับผลตอบแทนจากสินทรัพย์ลงทุนที่มากขึ้น อีกทั้งอัตราส่วนเงินกองทุนทั้งหมดต่อสินทรัพย์เสี่ยงจะเป็นหลักประกันต่อความมั่นคงของบริษัทประกันวินาศภัย

5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป

งานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยพบข้อควรปรับปรุงสำหรับการศึกษารั้งต่อไป เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาเพิ่มเติม โดยมีข้อเสนอแนะดังนี้

5.3.1 งานวิจัยนี้ทำเฉพาะข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากข้อมูลทางการเงินของแต่ละบริษัท ประกันวินาศภัย ในการศึกษาครั้งต่อไป อาจใช้ข้อมูลเชิงคุณภาพมาช่วยในการวิจัยเพิ่มเติม เช่น ความสามารถของผู้บริหาร แผนกลยุทธ์ของแต่ละบริษัท กลุ่มลูกค้าของบริษัทประกันวินาศภัย รวมไปถึงผลิตภัณฑ์ของการประกันวินาศภัย

5.3.2 งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาเฉพาะบริษัทประกันวินาศภัย ในการศึกษาครั้งต่อไป อาจนำข้อมูลทางการเงินของบริษัทประกันชีวิตมาใช้ประกอบการศึกษา

5.3.3 งานวิจัยนี้ข้อมูลที่ใช้เป็นเพียงข้อมูล 5 ปีย้อนหลัง ในการศึกษาครั้งต่อไปอาจขยายขอบเขตในการศึกษาให้มากขึ้น จะทำให้ข้อมูลมีความชัดเจนและละเอียดมากขึ้น เช่น การเพิ่มจำนวนปีในการศึกษา

5.4 ข้อจำกัดของงานวิจัย

5.4.1 อาจมีปัจจัยภายในและภายนอกอื่นๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทประกันวินาศภัยนอกเหนือจากตัวแปรงานวิจัยนี้ เช่น นโยบายบัญชี ตัวเลือกการใช้จ่ายมาตรฐานรายงานทางการเงินของบริษัทประกันวินาศภัย ปัจจัยการเมือง เศรษฐกิจ และภัยธรรมชาติที่ไม่ได้ทำการวิจัยข้างต้น

5.4.2 งานวิจัยนี้เป็นการใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ซึ่งข้อมูลที่นำมาใช้เป็นข้อมูลจากผลการดำเนินงานของบริษัทประกันวินาศภัย ดังนั้นข้อมูลที่ใช้อาจไม่สะท้อนถึงข้อมูลเชิงกลยุทธ์ในเชิงลึก และนโยบายเฉพาะบริษัท

5.4.3 งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาเฉพาะบริษัทประกันวินาศภัย มิได้นำบริษัทประกันชีวิตมาใช้ประกอบการศึกษา ซึ่งบริษัทประกันชีวิตจะสะท้อนถึงอัตราส่วนที่แตกต่างจากบริษัทประกันวินาศภัย เนื่องจากความแตกต่างเชิงลักษณะของผลิตภัณฑ์ของบริษัทและข้อกำหนดบางประการ

5.4.4 ข้อมูลที่ใช้เป็นเพียงข้อมูล 5 ปีย้อนหลัง ซึ่งขอบเขตในการศึกษาจำกัดเพียงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นย้อนหลัง 5 ปี

บรรณานุกรม

- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2563). *สถาบันการเงิน*. สืบค้นจาก https://www.bot.or.th/Thai/BOTStoryTelling/Pages/FinancialInstitutions_StoryTelling_FI.aspx
- วรศักดิ์ ทุมมานนท์. (2543). *คุณรู้จัก Creative accounting และคุณภาพกำไรแล้วหรือยัง?*.
กรุงเทพฯ: ไอ โอนิค อินเทอร์เน็ต ซีรอสเซส.
- สภาวิชาชีพบัญชี. (2560). *มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 1 ปรับปรุง 2560 เรื่องการนำเสนองบการเงิน*.
สืบค้นจาก <https://www.tfac.or.th/Article/Detail/67220>
- สมาคมประกันวินาศภัยไทย. (2558). *คู่มือบัญชีประกันวินาศภัย*. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.
- สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย. (2563ก). *การเปิดเผยข้อมูลบริษัทประกันวินาศภัย*. สืบค้นจาก <https://www.oic.or.th/th/consumer/insurance/companies/non-life/list>
- สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย. (2563ข). *ความหมายของการประกันภัย*. สืบค้นจาก <https://www.oic.or.th/th/education/insurance/about/meaning>
- สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย. (2563ค). *ความหมายของการประกันวินาศภัย*. สืบค้นจาก <http://www.oic.or.th/th/consumer/insurance/companies/non-life/list>
- สำนักงานอัตราระเบียประกันวินาศภัย. (2565). *Key Industry performance Indicators (All Class)*.
สืบค้นจาก https://www.tgia.org/upload/NonLifeInsStat/1/insure_2336.pdf
- เพชร ทุมทรัพย์. (2546). *วิเคราะห์ห้บการเงิน หลักและการประยุกต์*. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Abate, G.A. (2012). *Factors affecting profitability of insurance companies in Ethiopia* (Master's thesis). Retrieved from <http://etd.aau.edu.et/handle/123456789/26640>
- Anam, B., & Chaudhry, A. S. (2019). Determinants of Financial Performance of Insurance Companies of USA and UK During Global Financial Crisis (2007 – 2016). *International Journal of Economics and Business Administration*, 5(1), 23-33.
- Ana, M. B., & Ghiorghe, B. (2014). The Determinants of Financial Performance in the Romanian Insurance Market. *International Journal of Academic Research in Accounting, Finance and Management Sciences*, 4(1), 299–308.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Alexander, G. (1963). Corporate Performance Measurement Systems, Empirical Evidence of Determinants, *Harvard Business Review*, 69(1), 131-137.
- Al-shami, H.A.A. (2008). *Determinants of insurance company's profitability in UAE* (Master's thesis). Retrieved from https://etd.uum.edu.my/256/1/Hamdan_Ahmed_Ali_Al-Shami.pdf
- Batra, G. (1999). Job Reallocation, the Export Market, and Firm Performance: Microeconomic Evidence. *World Bank Policy and Research; Business Environment Unit*, 10(1), 683-26.
- Batsirai, W. M., Mbakisi, D., & Tendai, S. (2017). Analysis of factors affecting the performance of insurance company in Zimbabwe. *Journal of finance and investment analysis*, 6, 11-30.
- Brealey, R.A., & Myers, S. (1998). Principles of Corporate Finance. *American Economic Review Journal*, 78-90.
- Chen, J., & Wong, K. (2004), Determinants of financial health of Asian insurance companies, *Journal of Risk and Insurance*, 71(3), 469-499.
- Chen, L. (1996). Multi –Stage Investment, Long term Asymmetric Information and Equity Issues, *Journal of Finance*, 4(4), 331-348.
- Daare, J. W. (2016). Determinants of Non-life Insurance companies profitability: An empirical study in India. *International Journal of Innovative Research and Advanced Studies*, 3(13), 6-11.
- Daniel, M., & Tilahun, A. (2013). Firm Specific Factors that Determine Insurance Companies' Performance in Ethiopia. *European Scientific Journal edition*, 9(10), 245-255.
- Demis, H. (2016). Macroeconomic and firm specific Determinants of profitability of insurance industry in Ethiopia. *Global journal of management and business research: Finance*, 16(7), 26-36 .
- Denzin, K.N., & Lincoln, S.Y. (1998). *The Sage Handbook of Qualitative Research*. Thousand Oaks, CA: SAGE.
- Dinsdale, W.A., & McMurdie, D.C. (1980). *Elements of insurance*. London: Pitman.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Diwahar, S.N., & Bharti, W. (2019). *Theoretical Review of the Role of Financial Ratios*. Retrieved from <https://ssrn.com/abstract=3472673>
- Dorina, K., & Dorina, A. (2016). Factors Affecting the Profitability of Insurance Companies in Albania. *European Journal of Multidisciplinary Studies*, 1(1), 352-360.
- Ermy, E., & Bambang, M. (2019). Factors that influence profitability of general insurance issuers in Indonesia. *The Economics and Finance Letters*, 6(1), 25-39.
- Goel, S. (2016). *Financial Ratios*. New York: Business Expert.
- Hifza, M. (2011). Determinants of insurance companies' profitability: An analysis of insurance sector of Pakistan. *Academic Research International*, 1(3), 315-321.
- Kabajeh, A.M., Dahmash, N.F., & Nuaimat, M.S. (2012). The Relationship between the ROA, ROE and ROI Ratios with Jordanian Insurance Public Companies Market Share Prices. *International Journal of Humanities and Social Science*, 2(11), 115-120.
- Kaguri, A.W. (2019). *Relationship between firm characteristics and financial performance of life insurance companies in Kenya* (Master's thesis). Retrieved from <http://erepository.uonbi.ac.ke/handle/11295/63507>
- Meaza, M.G. (2014). *Determinants of insurance companies' profitability in Ethiopia* (Master's thesis). Retrieved from <http://etd.aau.edu.et/bitstream/handle/123456789/3990/Meaza%20Melese.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Modigliani, F., & Miller, M. (1985). The Cost of Capital, Corporation Finance, and the Theory of Investment, *American Economic Review*, 48(3), 261-297.
- Myers, S.C., & Majluf, N. (1984). Corporate financing and investment decisions when firms have information that investors do not have. *Journal of Financial Economics*, 13, 187-221.
- Naveed, A. (2011). Determinants of performance: A case of life insurance sector of Pakistan. *International research journal of Financial and economic*, 61, 123-128.
- Pinches, G. E., Mingo, K. A., & Caruthers, J. K. (1973). The stability of financial patterns in industrial organizations. *The Journal of Finance*, 28(2), 389-396.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Swiss, R. (2020). *World Insurance Marketplace*. Retrieved from <https://www.iii.org/publications/insurance-handbook/economic-and-financial-data/world-insurance-marketplace>
- Teklit, A.B. (2017). Determinants of insurance companies' profitabilities Analysis of insurance sector in Ethiopia. *International journal of Reserch in Finance and marketing*, 4(4), 124-137.
- Tomislava, P.K., Marko, M., & Ivan, P. (2017). Profitability determinants of insurance markets in selected central and eastern European countries. *International Journal of Economic Sciences*, 4(2), 100-123. doi:10.52950/ES.2017.6.2.006
- Wali, U., Mohammed, N.F., & Sadaqa, T.Z. (2016). Factors Determining Profitability of the Insurance Industry of Bangladesh. *International Finance and Banking*, 3(2), 138-146.
- William, A., & Heins, M.H. (1995). *Risk management and Insurance*. New York: McGraw-Hill.

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	อมราพร บวรธรรมทัศน์
วัน เดือน ปีเกิด	9 มกราคม 2540
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย
ประวัติการศึกษา	มหาวิทยาลัยรังสิต ปริญญาบัญชีบัณฑิต, 2561 มหาวิทยาลัยรังสิต ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต, 2565
ที่อยู่ปัจจุบัน	261/17 ซอยวิภาวดีรังสิต 70 แขวงตลาดบางเขน เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร
สถานที่ทำงาน	บริษัท มาซาร์ส จำกัด
ตำแหน่งปัจจุบัน	ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายตรวจสอบบัญชี

